

Csütörtökön hozzák nyilvánosságra a Sütő András-szobor
ötletpályázatának nyertes alkotóját

Kommunikációs hiba keltett félreértéseket

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhelyen, de főként a közösségi felületeken nagy port kavart a hír, miszerint megvan a Színház téri Sütő András-szobor ötletpályázatának győztese. Tekintettel arra, hogy a szoborállítás közel két évtizede húzódik, a közvélemény igen érzékenyen reagált a híre.

Mezey Sarolta

Arra a fontos kérdésre viszont a szervezők nem tértek ki, hogy kinek a pályamunkája nyerte el a zsűri tetszését, kik voltak a pályázók, kik zsűrizték a pályamunkákat, a bírálók milyen szempontok szerint döntöttek az álló, korlátra támaszkodó, zakóját vállán viselő, lezser testtartású alak ábrázolása mellett. Ezeket az információkat a győztes pályázat bejelentésekor ismertetni kellett volna a városlakókkal, mindazokkal,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje el
idejében megújítani
előfizetését
a Népújságra!
Ha előfizet,
olcsóbban
kézhez kapja,
mint ha
megvásárolná!

Népújság falinaptár –
kapható az újságárusoknál!

Szováta rejtett ékköve

A Kusztos család Géra utcai otthonát a szovátai városvezetés néhány éve felújította, és kialakították a város első igazi kiállítótermét.

4.

Hozzáférhetőbbé teszik vidéken az orvosi ellátást

Korszerű egészségügyi eszközökkel szerelték fel a vidéki orvosi rendelőket, aminek köszönhetően az érintett közösségekben mintegy 45%-kal több várandós nő kereste fel terhesgondozás céljából a családorvosi rendelőt.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Miniszteri gázbuborék

Benedek István

Tél tábornok összeráncolta a szemöldökét, erre gyorsan össze is trombitálták a napokban az országos energiavészhelyzeti operatív testületet. Ennek ülése után az energiaügyi minisztert tűzte mikrofonvégre a média, és a már eddig is méretes balekségeket összehordó politikus ezúttal is hozta a formáját.

Igyekezett mindenkit megnyugtatni, hogy nem fagyunk meg, van elegendő gáz. Ennek alátámasztására statisztikai adatokat vett elő, amikkel mindig könnyedén meg lehet vezetni az ártatlan fogyasztókat. Hogy azt mondja, az ország tározóinak feltöltöttsége 65 százalékon áll, ami 11 százalékkal jobb arány az európai átlagnál, és 6 százalékkal a tavalyi ilyenkorinál is magasabb. Ezek a tározók feltöltöttségi arányát illető százalékok számos országban szóba kerülnek minden áldott télen, függetlenül attól, hogy az adott helyen milyen szigorú a tél. De rendszerint soha nem teszik hozzá azt, hogy az a bizonyos gázmennyiség, ami ezekben a tározókban elfér, mennyi ideig képes fedezni az adott ország fogyasztását. Merthogy egyáltalán nem mindegy, mekkora a gyakorlatban az a tartalék. Szép hazánk ebből a szempontból az európai középmezőnyben áll, durván három havi átlagfogyasztásának megfelelő gázt tud tárolni. A csúcstartók a lettek, a kis balti ország akár egy egész évi fogyasztásának megfelelő gázt tud félretenni a még szovjet időkből megörökölt tározóiba. És közeli összehasonlítás alapként Magyarország több mint fél éves átlagfogyasztását tudja tartalékolni. Ezek az adatok sokkal többet mondanak az előbb emlegetett

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

22

CSÜTÖRTÖK

Ma **VINCE** és **ARTÚR**,
holnap **ZELMA** és **RAJMUND** napja

Az év **22.** napja, hátravan **343** nap

IDŐJÁRÁS

Felhős, hideg idő
Hőmérséklet:
max.: **-1 °C**
min.: **-8 °C**

naptár

Isten éltesse!

ZELMA: az Anzelma és a Szalóme német alakjainak a beceneve. A török Selma névből ered.

RAJMUND: germán eredetű férfinév, jelentése: isteni tanács, döntés + védelem.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2026. január 20.	
1 €	5,0929 lej
1 \$	4,3442 lej
100 Ft	1,3196 lej
1 g arany	660,2411 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Piaci üzlethelyiségek bérbeadása – péntekig lehet jelentkezni

A Marosvásárhelyi Piacigazgatóság január 27-én 10 órától nyilvános árverést szervez Marosvásárhelyen, a Cuza Vodă utca 89. szám alatt a város közpiacain levő üzlethelyiségek bérbeadására. Jelentkezési határidő: január 23-án 11 óra. Részletes információk a <https://shorturl.at/VBe6S> oldalon.

Régiségvásár a Plaza M-ben

A Dózsa György utcai Plaza M-ben január 23–25. között régiségvásárt szerveznek. A három napon át 10–22 óra között nyitva tartó vásáron régi könyveket, fényképeket, órákat, ékszereket, dísz tárgyakat, gyűjteményeket, régi értékes tárgyakat lehet szemügyre venni, megvenni.

Rákóczi Ferenc-minikiállítás a Tékában

Január 22-én, csütörtökön a magyar kultúra napján a marosvásárhelyi Teleki Téka az idén 350 éve született II. Rákóczi Ferenc emléke előtt tiszteleg minikiállításával. A tárlat február 6-ig tekinthető meg a könyvtár nyitvatartási idejében (keddtől péntekig 10–18 óra között).

Csoportos énekfoglalkozást indít a Boróka néptáncegyüttes

A Boróka néptáncegyüttes csoportos énekfoglalkozást szervez azoknak az énekelni szerető gyerekeknek, fiataloknak, felnőtteknek, akik jó hangulatban és jó közösségben gyakorolnák a közös éneklést. A foglalkozásokra a Forradalom utca 8. szám alatt kerül sor, a kisebb gyerekeknek minden hétfőn 15.30–16.30 óra között, a nagyobbaknak minden kedden 20–21 óra között. Az énekcsoportok oktatója Mészáros Amanda Blanka, telefon +40770-696-786.

Színészek és vándorszínészek, műfajok és játszóhelyek a reformkori Erdélyben

A magyar kultúra napja előtt tisztelegve, pénteken, január 23-án 17 órától újabb Beszélő könyvek előadásra kerül sor a Teleki–Bolyai Könyvtár freskós termében. A reformkori erdélyi színjátszásról, vándorszínészekről, színházi műfajokról és játszóhelyekről beszélget dr. Sirató Ildikó budapesti színháztörténésszel (OSZK Színháztörténeti Tár) Lázok Klára, az est házigazdája.

Ideiglenesen korlátozzák a gyalogosforgalmat

A marosvásárhelyi Park Szálló mögötti parkolóház építése folytatódik, a biztonság érdekében a gyalogosforgalmat ideiglenesen korlátozzák a munkálatok környékén a Városháza, az Enescu és a Cuza Vodă utcában az építkezés szakaszán. A gyalogosok a Szakszervezetek Művelődési Háza udvarán keresztül közlekedhetnek a Városháza és a Cuza Vodă utca között.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Megújult arculattal nyit újra a marosszentgyörgyi Petry üzlet

A Petry cégcsoport tisztelettel tájékoztatja vásárlóit és partnereit, hogy a Marosszentgyörgyön található Petry üzlet felújítási és arculatfrissítési munkálatait követően 2026. január 22-én reggel 9 órától újra megnyílik.

Az üzlet hosszabb ideig tartó zárvatartása nem volt véletlen: a megújulás átfogó folyamatának részeként egy korszerűbb, egységesebb arculat kialakításán dolgoztunk.

A munkálatokat még a téli időjárás és a rendkívüli hideg sem tudta megakadályozni, célunk ugyanis az volt, hogy vásárlóinkat megújult környezetben, ugyanakkor a Petrytől megszokott magas színvonalon fogadhasuk.

Az újrainytás napján ünnepi programmal várjuk az érdeklődőket. A látogatók termékkóstolón ismerkedhetnek meg a Petry prémium minőségű különlegességeivel, az első 100 vásárlót ajándék csirkepástétommal lepjük meg. A megnyitó alkalmából különleges akciók és árkedvezmények is elérhetők lesznek.

Ezenfelül, kizárólag a megnyitó napján, vásárlóink egy ajándékkupont kapnak, amelyre pecsétet gyűjthetnek. Három vásárlás után, a negyedik alkalommal egy 90 grammos, csomagolt Bánáti szalámit adunk ajándékba.

Bízunk benne, hogy minél többen élnek ezzel az egyedi lehetőséggel, és velünk együtt ünneplik meg a marosszentgyörgyi Petry üzlet megújulását.

Időpont:

• 2026. január 22., csütörtök 9 órától – az üzlet hivatalos újrainyítása

Program:

• Termékkóstoló a Petry prémium különlegességeiből
• Ajándék csirkepástétom az első 100 vásárlónak
• Különleges akciók és árkedvezmények – a csont nélküli füstölt csülköt 13%-os, a csont nélküli fehér karajt 19%-os árkedvezménnyel lehet csak a nyitási időszakban megvásárolni
• Ajándékkártya pecsétgyűjtő akcióval (3 pecsét után, a 4. vásárláskor 90 g-os ajándék Bánáti szalámi)

Családi házban pusztítottak a lángok

A marosvásárhelyi tűzoltókat január 20-án, kedden este a Mezőcsávás községi Bazédra (Bozed) riasztották, ahol egy családi házban keletkezett tűz, és gyorsan elterjedt.

A marosvásárhelyi tűzoltók segítségével a mező-rücsi tűzoltók vízzel és habbal oltó autóval és SMURD mentőautóval érkeztek, valamint a mezőcsávási önkéntes tűzoltók is a helyszínre siettek, ahol a lángok egy körülbelül 60 négyzetméter alapterületű házban pusztítottak – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (szer)

Fotó: ISU

RENDEZVÉNYEK

A magyar kultúra napja Szovátán

Szováta önkormányzata és a Szovátai Hírmondó szerkesztősége szeretettel hív minden kedves érdeklődőt irodalmi-zenés ünnepi eseményére a polgármesteri hivatal dísztermébe január 22-én 18 órától, a magyar kultúra napja alkalmából. Az esemény keretében díjazásban részesülnek a Mutasd meg tehetséged! irodalmi alkotói felhívás kiemelő tollforgatói. A műsorban régi, új és örök érvényű megzenésített versek kelnek életre gitáros kísérettel, Bíró Hunor tolmácsolásában. Az eklektikus válogatás Tóth Árpádtól Varró Dánielig kínál elgondolkodtató és vidám pillanatokat egyaránt, akusztikus hangzásba csomagolva. A rendezvény moderátora Adorjáni Ildikó.

Álomesküvők – kiállítás

Január 24-én és 25-én Álomesküvők címmel szerveznek kiállítást a leendő házasulandók számára Marosvásárhelyen, a Dózsa György út 155. szám alatti Emerald Luxury Events komplexum Sapphire termében. A kiállítás szombaton és vasárnap 10 és 19 óra között látogatható, a belépés ingyenes. Az érdeklődőket szeretettel várják, hogy felfedezzék a felejthetetlen esküvő megszervezéséhez szükséges megoldásokat a BCD Live Events által Marosvásárhelyen második alkalommal

szervezett vásáron. A két nap alatt a kiállítók meglepetésekkel, különleges ajánlatokkal és promóciókkal várják a leendő menyasszonyokat és vőlegényeket, lehetőséget kínálva számukra a szolgáltatások összehasonlítására, személyre szabott tanácsadásra és inspiráló döntések meghozatalára a nagy napra. Ugyanakkor más eseményekre, például nagykorúsítási ünnepségekre, keresztelőkre és egyéb évfordulókra is kínálnak szolgáltatásokat.

Pásztoroké

A Hargita Székely Néptánccsínház a Pásztoroké című műsorával lép fel január 27-én, kedden 18 órától Erdőszentgyörgyön, a művelődési házban. Az előadás ízelítőt ad a pásztor- és betyárelét világából. A pásztorság ma is élő mesterség, képviselői ápolják a juhász, gulyás és csikós hagyományokat, miközben muzsikájukkal, énekeikkel és táncaikkal őrzik a magyar népi kultúra örökségét. Az előadás rövid időutazás, amely táncok, dalok és zenék emlékein vezet végig. A nyitókép somogyi, nyírségi és hajdúsági motívumokból épül, majd mátravidéki, dél-alföldi és az erdélyi cifra Kalotaszeg Inaktelke falujából jelennek meg táncos színek, végül dunántúli, somogyi táncos-zenés pásztorképekkel zárul. A műsorban sok jellegzetes, a pásztor- és betyárvilághoz kötődő hangszer szólal meg. Rendező-koreográfus: Szűcs Gábor. Az előadásra a belépés ingyenes!

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett.
TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn.
APRÓHIRDETÉS: Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Helyi népszavazást rendeznek Sepsiszentgyörgyön a helyi adók emelése kapcsán

Helyi népszavazást rendeznek Sepsiszentgyörgyön arról, hogy milyen adópolitikát alkalmazzon a városvezetés a következő években – jelentette be Antal Árpád polgármester az erdélyi magyar sajtó beszámolója szerint kedden.

A székelyföldi város előljárójának bejelentése a helyi lakosok megnyugtatótását is célozta, miután egy nappal korábban több százan utcára vonultak a helyi adók emelése ellen tiltakozva. Antal Árpád – miután hétfőn nem tudta párbeszédre bírni a tüntetőket – kedd délutánra lakossági fórumot hirdetett, ott jelentette be a helyi referendum megrendezését.

A március elsejére tervezett referendumon a sepsiszentgyörgyiek arról dönthetnek, hogy a városvezetés milyen adó- és kedvezménypolitikát alkalmazzon.

A lakossági fórumon az előljáró hangsúlyozta, hogy vállalja a felelősséget a tavaly év végén hozott önkormányzati döntésért. Hangsúlyozta, hogy meghozatalakor az ingatlanadót a lehető legalacsonyabb szinten tartották.

Emlékeztetett arra, hogy a helyi adókat és illetékeket egy kormánydöntés nyomán Románia-szerre megemelték, és ez Sepsiszentgyörgyön különösen felfokozott hangulatot eredményezett.

A lakosság hetven százaléka nem bízik az igazságszolgáltatásban

Romániában a lakosság 70 százaléka kevéssé, nagyon kevéssé vagy egyáltalán nem bízik az igazságszolgáltatásban, ugyanakkor 92 százaléuk fontosnak tartja az igazságszolgáltatás függetlenségét – derül ki az INSCOP Research kedden ismertetett felméréséből.

A felmérés szerint Románia lakosságának csupán 25,5 százaléka bízik nagyon vagy elégséges mértékben a román igazságszolgáltatásban. Ezzel szemben 70,5 százaléuk kevéssé, nagyon kevéssé vagy egyáltalán nem bízik meg benne.

A társadalomkutatók szerint a támogatók a konzervatívabb, nacionalista hangvételű pártok, a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Románok Egyesüléseért Szövetség (AUR) szavazói közül kerülnek ki, 18 és 44 év közöttiek, vagy csupán az elemi oktatásban részesültek. A progresszív Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) támogatói, a 60 év fölöttiek és a felsőfokú tanulmányokkal rendelkezők ezzel szemben sokkal szkeptikusabbak – írják.

A felmérés résztvevői hasonló arányban oszlanak meg az igazságszolgáltatás függetlenségét illetően is: 23,7 százalék véli azt, hogy a román igazságügyi rendszer mentes a politikai befolyásolástól, míg 67,4 százaléuk ennek az ellenkezőjét hiszi. Az igazságszolgáltatás függetlenségét hirdető a PSD és AUR szavazói közül kerülnek ki, míg az azt megkérdőjelezők főként az USR támogatói.

ményezett. Úgy vélte, a közbeszédben számos félreértés keveredik erről a politikai indulatokkal.

Az RMDSZ stratégiai igazgatói tisztségét is betöltő politikus a kijelentésével arra utalt, hogy a hétfői tiltakozást a helyi sajtó beszámolója szerint az egyik kisebbik erdélyi magyar párt, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) politikusa, Fazakas Péter kezdeményezte, aki a 2024-es önkormányzati választásokon a párt megyei tanácselnökjelöltje volt.

Az EMSZ háromszéki politikusai kedden azt is bejelentették, hogy aláírásgyűjtést indítanak az adóemelésről szóló önkormányzati döntés visszavonása érdekében.

Romániában idén mintegy 70–80 százalékkal növekedett az ingatlanulajdonra kivetett éves adó mértéke, és átlagosan hasonló mértékben, a szennyezés mértékétől függően emelték a gépjárműadót is.

A kormány szerint a megemelt helyi adók mintegy 3,7 milliárd lejes többletbevételt eredményezhetnek az önkormányzatok számára. A Bolojan-kabinet azzal indokolta az intézkedést, hogy az önkormányzatok a magas költségvetési hiány miatt már nem számíthatnak arra, hogy továbbra is a központi költségvetésből fedezik majd folyamatosan emelkedő kiadásaitak. *(MTI)*

A megkérdezettek 92,3 százaléka nagyon fontosnak vagy eléggé fontosnak tartja az igazságszolgáltatás függetlenségét.

A felmérés szerint a megkérdezetteknek csupán a 16,6 százaléka vallotta azt, hogy a romániai ügyészek és bírák a törvényt mindenkire egyformán alkalmazzák, 30 százaléuk meglehetősen kis mértékben, 50 százaléuk pedig nagyon kis mértékben vagy egyáltalán nem hiszi ezt. Az egyforma elbírálást megkérdőjelezők aránya 80 százalékra nőtt a 2025 áprilisában mért 68,5 százalékhoz képest.

Remus Ștefureac, az INSCOP Research igazgatója úgy kommentálta az eredményeket, hogy a felmérés szerint mély szakadék tátong a független igazságszolgáltatás eszméje és a polgárok konkrét tapasztalatai között, és épp a legiskolázottabb rétegek a legkritikusabbak.

Az INSCOP Research felmérése 1100 fős, országosan reprezentatív mintán készült január 12–15. között, a hibahatár 3 százalékos.

Decemberben éles közéleti vita bontakozott ki az igazságszolgáltatás funkcionális függetlenségéről, miután a Recorder oknyomozó portál A foglyul ejtett igazságszolgáltatás című dokumentumfilmjében arra jutott, hogy az igazságszolgáltatási rendszer csúcsvezetői adminisztratív módszerekkel akadályozzák a korrupst politikusok és befolyásos üzletemberek büntetőjogi felelősségre vonását. Ennek nyomán több nagyvárosban tüntetéseket is tartottak. *(MTI)*

Az EU–Mercosur-megállapodás jogszerűségét vizsgálta az Európai Parlament

Úgy döntött az Európai Parlament szerdán, hogy kikéri az Európai Unió Bíróságának jogi véleményét, összhangban áll-e az EU–Mercosur-megállapodás az uniós alapszerződésekkel.

A plenáris ülésen 334 igen, 324 nem szavazattal és 11 tartózkodás mellett fogadták el azt az állásfoglalást, amely a jogi felülvizsgálat kezdeményezéséről szól.

Egy másik, szintén jogi vizsgálatot sürgető határozati javaslatot a képviselők elutasítottak: arra 225-en szavaztak igen-

nel, 402-en nemmel, 13-an pedig tartózkodtak. A döntés értelmében az Európai Unió Bírósága megvizsgálja az EU–Mercosur partnerségi megállapodás (EMPA), valamint az ideiglenes kereskedelmi megállapodás (iTA) jogalapját és azok összhangját az uniós szerződésekkel.

Az Európai Parlament közölte: a jogi vélemény elkészültéig folytatja a megállapodások szövegének vizsgálatát. A képviselők csak az Európai Unió Bíróságának állásfoglalása után dönthetnek arról, hogy megadják-e hozzájárulásukat az EU–Mercosur-megállapodáshoz. *(MTI)*

Putyin csütörtökön fogadja az amerikai elnök különmegbízottját

A tervek szerint csütörtökön fogadja Moszkvában Steven Witkoffot, az amerikai elnök különmegbízottját Vlagyimir Putyin orosz államfő – erősítette meg Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője szerdán a TASZSZ hírgyűnésknek.

Korábban Witkoff nyilatkozott úgy az amerikai CNBC televíziónak, hogy találkozik az orosz vezetővel. Közölte, hogy csütörtök este indul Moszkvába, ahová késő éjjel érkezik meg, és hogy vele együtt Jared Kushner üzletember, Donald Trump amerikai elnök veje is Oroszországba repül.

„Holnapra várjuk ezt a találkozót, szerepel az elnök programjában. És holnap meg is valósul” – nyilatkozott Peszkov.

A szóvivő szerdai sajtótájékoztatóján nem bocsátkozott részletekbe azzal kapcsolatban, hogy miről tárgyalt kedden Davosban Witkoff és Kushner Kirill Dmitrijevvel, az orosz

elnök különmegbízottjával. Közölte, hogy a találkozó nem volt nyilvános, és hogy minden, az ukrainai rendezéssel kapcsolatos kérdés zárt jellegű.

Elmondta, hogy Oroszország továbbra is várja a tájékoztatást az ukrainai rendezésről az Egyesült Államok, az EU és Ukrajna között zajló megbeszélésekről, valamint az általuk ezzel kapcsolatban előterjesztett megfontolásokról.

Bejelentette, hogy Putyin csütörtökön fogadja Mahmúd Abbász palesztin elnököt is.

Közölte, hogy a Kreml felvilágosítást szeretne kapni Trumpnak azzal a nyilatkozatával kapcsolatban, amely szerint az Egyesült Államoknak olyan fegyvere van, amelyet a világ még nem ismer. Arról is szólt, hogy az illetékes orosz titkosszolgálatok „végzik a munkájukat”, és folytatják a külföldi fegyverekre vonatkozó információk gyűjtését és elemzését. *(MTI)*

OR SZ Á G – V I L Á G

Továbbra is az AUR vezet a pártok versenyében

Az INSCOP Research legfrissebb közvéleménykutatása szerint továbbra is a Románok Egyesüléseért Szövetségnek (AUR) a legnagyobb a támogatottsága a politikai pártok közül. A szerdán ismertetett felmérés adatai szerint a választópolgárok 40,9 százaléka szavazna az AUR-ra, ha vasárnap tartaná a parlamenti választásokat. Tavaly novemberben még 38 százalék volt ez az arány a pártot választani tudók körében. A Szociáldemokrata Párt (PSD) a szavazatok 18,2 százalékát, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) a 13,5 százalékát szerezné meg, miután tavaly novemberben 19,5, illetve 14,6 százalékon álltak. A Mentsétek meg Romániát Szövetségnek (USR) a novemberi 12,3 százalék után jelenleg 11,7 százalékos a támogatottsága a pártot választani tudók körében. Ha vasárnap lennének a parlamenti választások, az RMDSZ a szavazatok 4,9 százalékát (novemberben 4,8 százalékon állt), a SENS a 3,4 százalékát (novemberben 3,2 százalékon állt), a Fiatalkor Emberek Pártja (POT) az 1,5 százalékát (novemberben 3,1 százalékon állt), az SOS Románia a 2,8 százalékát (novemberben 1,7 százalékon állt) kapná. *(Agerpres)*

Nincsenek román állampolgárok a katalóniai vasúti baleset sérültjei között

A román külügyminisztérium szerint eddig nem érkezett hír arról, hogy román állampolgárságú sérültjei is lennének a katalóniai vasúti balesetnek. A minisztérium szerdai közleményében rámutatott, egy román állampolgár sem kért konzuli segítséget a barcelonai nagykövetségen vagy a sürgősségi számokon a történet után. A külképviselet munkatársai folyamatosan kapcsolatban állnak a spanyol hatóságokkal – tették hozzá. Kedd este vasúti baleset történt Spanyolország északkeleti részében, Katalóniában: egy szerelvény nekiütközött a sínekre omlott támfal romjainak. Az ütközésben egy személy meghalt, négyen súlyosan megsérültek – számolt be az AFP. A regionális vasúttársaság szerint a mozdonyvezető veszítette életét a balesetben. Az országos vasúttársaság (Adif) igazgatója szerint a régióban tomboló vihar okozta a támfal leomlását. Néhány nap leforgása alatt ez a második vonatbaleset Spanyolországban. Vasárnap két gyorsvonat ütközött össze, a szerencsétlenségben 42 ember veszítette életét. *(Agerpres)*

Miniszteri gázbuborék

(Folytatás az 1. oldalról)

százalékoknál, annál is inkább, hogy több olyan ország is van a kontinensen, amelyeknek egyszerűen nincsenek tárolóik, egyrészt azért, mert a nálunk ismerős téltől megkímélte őket a teremő, vagy nem gázzal fűtenek, vagy mert a szomszédaiakkal kötnék úgynevezett szolidaritási megállapodásokat, és azok tárolnak nekik. Szóval akár nulla saját tárolási kapacitással is meg lehet úszni a megfagyást.

Az üres statisztikákkal való dobálózás mellett a tárcavezetőnek nem jutott ideje beszélni egyebekről. Például arról, hogy a régió egyik legnagyobb földgáz-tartalékokkal rendelkező országaként hazánk kénytelen gázt importálni, amikor beüt a hideg. A napokban is emlegette több szakértő, hogy a bányabéka székkoptatóját alulról figyelő hazai infrastruktúra miatt a tartalékolt gáz kitárolási sebessége alacsony. Ezért ha ugrásszerűen nő a fogyasztási igény, mint a mostaniakhoz hasonló csontrepesztő hidegekben, akkor importálni kell, mert a tartalékot nem tudják elég gyorsan megfelelő mennyiségben eljuttatni a fogyasztókhoz. Lehet jó nagy tankod, akár tele is naftával, szívószállal előcsalogatni nem lesz produktív, ha gyorsan és sok kell belőle. És azt már csak a poén kedvéért tegyük hozzá, hogy az import egy nem kis része Magyarországról jön. Miniszterünk korábban nemzetbiztonsági kockázatokra hivatkozva megtorpedózta, hogy magyar energiáék jöjjen be a román piacra, bezzeg amikor az ő fotelkoptatóját kell magyar gázzal melegíteni, abban már semmi kockázatot nem lát.

Kommunikációs hiba keltett félreértéseket

(Folytatás az 1. oldalról)
akik Sütő Andrást Herder- és Kosuth díjas íróként, drámaszerzőként, szerkesztőként, emberként, az erdélyi magyarság ügyéért kiálló, a marosvásárhelyi márciusi események sűrűjének áldozataként tisztelik. Ha ezt az ismertetést közzéteszik, elkerülhető lett volna egy sor rosszindulatú megjegyzés, gáncsoskodás, elvégre a legfontosabb cél, hogy Sütő András szobrát felállítsák Marosvásárhelyen.

A Sütő András-szoborpályázattal kapcsolatos kommunikáció, a hivatalos közlemény, a hír közzétételekor elmaradt tehát, ami a polgármesteri hivatal és a Kelemen Márton által vezetett kilenctagú szoborállítási bizottság részéről hiba volt. Köztudott, hogy a Sütő-szobor állítása 2009 óta húzódik, azóta sem sikerült köztérre felállítani. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal novemberben újból próbálkozott ennek kivitelezésére. Novemberben hirdették meg az ötletpályázatot, a pályázóknak elég rövid idő állt rendelkezésükre, hogy elkészítsék a kivitelezhető szoborterveket, maketeket.

Az író halálának 20. évfordulójára szánják a szobrot

– Tudni kell, hogy kilenc alkotás titkosítottan, kódolva érkezett az ötletpályázatra, a zsűri sem tudta – esetleg az alkotások stílusából sejt-hette –, hogy kik az alkotók. Azt is tudni kell, hogy a zsűri eleve kizárta azokat a munkákat, amelyekről világosan látszott, hogy nem alkalmasak, a portrék nem hasonlítottak az íróra, s három munka maradt, ami számításba jöhetett. A pályázati felhívás szerint három győztest nevesítenek, első, második és harmadik díjazottat. A kiírásban az is szerepelt, hogy a díjazottak mekkora pénzösszeget nyernek, s hogy az első díjas pályamunkát fogják javasolni a kivitelezésre.

A művészi értéken túl az is számított, hogy melyik a legalacsonyabb árú ajánlat, és ki készíti el a legrövidebb idő alatt a szobrot. Az ötletpályázat kiírásában kérték az emberközeli ábrázolást, valamint a portré részletes kidolgozását, mert a hasonló ábrázolás elengedhetetlen. A döntésben 60 százalékot a művészi érték és 40 százalékot a költségek számítottak, illetve az elkészítési határidő is számításba jött, azért is, mert a szobrot Sütő

András halálának 20. évfordulójára szánták, idén szeptemberben szeretnék felavatni. Amikor megszületik egy szoborterv, az ötletet kell értékelni, a nyertesnek lesz ideje kidolgozni a tervet, akár a szakemberek véleményét figyelembe véve, s a kivitelezésen még lehet változtatni – fogalmazott Nagy Miklós Kund, lapunk munkatársa.

A polgármesteri hivatalnak ismertetnie kellett volna az egész folyamatot: hogyan jutottak el az ötletpályázat nyertesének kiválasztásáig, mert fura, hogy a zsűri tagjainak – akiknek elfogadták a szakmai véleményét – sem mondták meg, hogy kik az alkotók.

Újságból, internetről szereztek tudomást a pályázatról

A Sütő András-szoborpályázattal kapcsolatban a Sütő András Baráti Egyesület az újságból, internetről értesült. Mivel semmilyen hivatalos megkereséssel, tájékoztatással nem fordultak az egyesülethez, egyelőre nyilatkozni sem tudnak – fogalmazott Kilyén Ilka színművész, az egyesület tagja.

Csütörtökre sajtótájékoztatót hívott össze a polgármesteri hivatal

A Sütő András-szoborpályázat bizottsága eldöntötte ugyan, hogy melyik a nyertes mű, viszont az alkotók kilétét január 21-én, szerdán délutánig lezárt borítékokban őrizték. A neveket csütörtökön (ma) délelőtt 9 órakor sajtótájékoztatón ismertetik.

– Kovács Mihály Levente alpolgármester közösségi oldalán január 20-án pontatlan és hiányos információ jelent meg, nem írták oda, hogy megvan ugyan a nyertes mű, de az alkotók titkosított listáját, a bizottság és a zsűri tagjait, a győztes mű alkotóját egy procedúra után lehet nyilvánosságra hozni. Mondhatnánk, a lovak elé a szekeret kötötték – fogalmazott Borsos Csaba, a polgármesteri hivatal sajtófelelőse.

A sajtótájékoztatón nyilvánossá válik a szoborpályázattal kapcsolatos minden információ, amit pénteki lapszámunkban fogunk közölni.

A Sütő-szobor elkészítésére nyolc hónap áll rendelkezésre, a Színház téren, a Continental Szálló oldalán kap majd helyet. A Constantin Romanu Vivu-szobor – amit szintén most készítenek el –, a Hősök parkjában kap helyet.

Szováta rejtett ékköve

Kusztos Endre Művészeti Galéria

A Kusztos család Géra utcai otthonát a szovátai városvezetés néhány éve felújította, és alakították a város első igazi kiállítótermét. A néhai festőművész, grafikus Kusztos Endre nemcsak otthonát, hanem alkotásait is a városnak adományozta – így alakult ki Szováta egyetlen képgalériája.

Szeredai Vivien

A galéria fenntartásáról Szováta polgármesteri hivatala gondoskodik, a helyi képzőművészek által létrehozott Kusztos Endre Képzőművészeti Egyesület pedig rendszeresen nyújt be pályázatokat a Bethlen Gábor Alaphoz. Hasonló pályázatnak köszönhetően sikerült többek között bekereteztetni a névadó művész életművéből származó alkotásokat, illetve különféle felszereléseket és bútorokat szereztek be a galéria számára.

A múlt év folyamán Kusztos Endre születésének századik évfordulója alkalmából emlékkiállítás kapott helyet, amely igyekezett bemutatni az alkotó teljes életművét, így többek között olajfestményeket, szén- és pasztelrajzokat is kiállítottak.

Emellett a képzőművészeti egyesület koordinálásával rendszeresen szerveznek újabb és újabb tárlatokat. Kiss János (fotó), a polgármesteri hivatal kulturális eseményekért felelős munkatársa elmondta, hogy igyekeznek évente legalább 6–8 kiállítást megszervezni úgy, hogy minél színesebbek és változatosabbak legyenek. Így nemcsak festészeti, hanem szobrászati, fotó- vagy akár vegyes kiállítások is helyet kapnak.

Jelenleg Máthé Edit Pázmák című

Fotó: Nagy Tibor

Orgonapont

Csíky Csaba

Megmagyarázom: a dúr-moll hangrendszerben, a hangzsfűzések során előforduló, hosszan zúgó, orgonapedálra emlékeztető mély hang, amely fölött különféle, részben tőle független, részben tőle idegen harmóniák váltakoznak.

Hosszú szünet után eljött hozzánk a magyar orgonakultúra egyik legkiválóbb képviselője, Kovács Szilárd Ferenc, a Pécsi Bazilika zeneigazgatója. Félelmetes tudású virtuóza hangszerének, játszi könnyedséggel vette birtokába a hangszert, viszont szinte élvezte mindig felkérdezni tőle a honnant. A hová már ő irányította.

Hangversenyének első részét Bachnak szentelte, de nem akárhogyan, két frissen felfedezett orgonamű, a g-moll Chacone, BWV 1179 és a d-moll Chacone, BWV 1178 ősbemutatója volt Marosvásárhelyen, majd Farkas Ferenc szerzeményeként a Régi magyar táncok szólaltak meg.

A második rész improvizációs gazdagsága lenyűgözően szenvedélyes volt színgazdagságával és harmóniáinak bőségével.

Az improvizációk magával ragadó lendülete, az interpretációk gazdagsága, az elfogulatlan, minden spekulációtól mentes stílus, mégis határozottan körvonalazó tolmácsolás magával ragadott. A kis létszámú, de lelkes közönség ünnepelte a művészt.

CSÜTÖRTÖKI JÓZANÍTÁS

Sebestyén Mihály

A tárgyilagosság azt jelenti, hogy a tényeket előítélet, érdek és érzelmi torzítás nélkül vizsgáljuk és közöljük. Alapja a forráskritika, az ellenőrizhető adatok használata és több nézőpont mérlegelése. Nem értékmentesség, hanem tudatos önkontroll: elvágasztnak a tényt a véleményről. A tudományban és a közéletben növeli a hitelességet, és csökkenti a félreértéseket.

De mi van akkor, ha én szubjektíven akarok tárgyilagoss lenni? Így első hallásra fából vaskarikának tűnik, de ha mélyebben belegondolsz, a tárgyilagosság egy napilap vélemény rovatóában minden esetben jó adag személyes indulatot,

tapasztalatot, előítéletet – igen, vállalom – vagy egyéb emberi tényezőit ránt magával. És ettől valahogy – legalábbis számomra – hitelesebb vagy emberibb. Nem gondolod?

Például, ha megnézem a külpolitikai mozgásokat, azt gondolom, hogy egy olyan kis ország, amelynek fáj Trianon, mert országvesztés volt, és nemzeti tragédia, nem lehet közömbös, és nem tarthat azokkal, akik éppen most akarnak nagyobb területeket elrabolni háborúval, kiéheztetéssel és faggyal, áramszünettel, energiaforrások rombolásával, öldökléssel egy másik szuverén államtól. A pillanatnyi önérdek nem írhatja felül az egyetemes emberi szolidaritást, a béke hangozta-

Magánemberileg

tása nem jelentheti a cserbenhagyást. Az agresszorral való vállve-regető barátság nem szalonképes.

Ugyancsak felháborít, hogy egy hivatalban levő államfő egyszerűen kijelenti, hogy egy területet országhoz fog csatolni stratégiai megfontolásból, mert ha ő nem teszi meg, akkor egy másik nagyhatalom lesz az amúgy fagyos, jéghe-deg földdarab olvadó jéghegyekkel, mely egy harmadik békés kis ország autonóm része. És ugyanaz a Trianon sújtotta ország kijelenti, hogy ez nem európai ügy, hanem a két ország vitája. Tárgyilagosan nézve ez hátat fordítás, aligha eszélyes külpolitikai álláspont. Újabb külön kiutazás a szövetségi rendszerből.

Engem ez a fajta különút, ahogyan művelik, sokban emlékeztet a harminchat éve, karácsonykor agyonpuffantott diktátor külpolitikájára. Nem tehetek róla, az efféle különcködés mindig párhuzamokra ingerel. Tárgyilagosan nézve a szövetségi rendszerből való kiigyeke-vés, és az iránymeghatározás mássága olyan táborba sorolja a különöt, ahol a demokrácia szitokszó vagy legalábbis gúny tárgya.

Csak egy jó tanácsom van: ne vessük el a sulykot. Próbáljuk a másik, az üldözött, háborúval megnyomorított fél helyzetébe is belehelyezni magunkat. Vagy akár a saját történelmi tapasztalatainkat is vegyük figye-

lembe. Rossz szövetségek kötése erre figyelmeztet. Újabb rossz döntésekre tág lehetőséget biztosít a mai kor. Még nem késő visszalépni a sorba.

Ui. Nem képviselék egyetlen pártot, csoportosulást vagy vélemény-nagyhatalmat. Nem kértek fel nyilatkozattételre sem az ENSZ, sem az unió részéről. Továbbá nem vagyok elkötelezettje egyetlen tévécsatornának, sajtómágnásnak, országtulajdonosnak, uralkodóháznak. És nem fogok előadásokat tartani külpolitikáról, politikai etikáról és óvodapedagógiából. Ha ez egyáltalán valakiben felmerült, lebeszélném. Ja, és nem vagyok grönlandi ukrán állampolgár.

SZERKESZTETTE: MENYHÁRT BORBÁLA

Az etikus természetgyógyász nem alternatívát kínál

Diéták és „csodaszerek” az onkológiai betegek mindennapjaiban

Rezidens orvosként sokszor találkozom azzal, hogy a betegek több hittel fordulnak az alternatív módszerek felé, mint a kórházi kezeléseikhez. Szinte naponta felmerülő kérdés, hogy mit lehet még tenni a kezelés mellett – milyen diéta, természetes gyógyszer, kiegészítő, jól marketingelt csodagyógyszer engedélyezett – és az még jó, ha a beteg megkérdezi, ugyanis sokan nem is avatják be az onkológus orvost az alkalmazott alternatív kezeléseikbe. Egyszóval: a téma szerintem megkerülhetetlen. Az eredmény egy őszinte, gondolatébresztő beszélgetés lett *Romhány Viktória* természetgyógyásszal, fitoterapeutával a hit és tudomány határáról, a félelmekről és arról, hogyan lehet felelősen beszélni a természetes megközelítésekről.

Dr. Balázs Boglárka
onkológus rezidens orvos

– A természetgyógyászatnak mi a szerepe az onkológiában?

– Szerintem a természetgyógyászatnak önmagában nincs helye az onkológiában. Sajnos hazánkban a „természetgyógyász” szó erősen pejoratívává vált, főleg az onkológiai betegek körében, hiszen sok híresség is fordult már ilyen szakemberhez orvosi kezelés helyett, sikertelenül. Azonban fontos különbséget tenni: az etikus természetgyógyász nem tudománytagadó, nem kínál „alternatívát”, maximum kiegészítést az orvosi kezeléseik mellé. Egy felelősségteljes szakember sosem beszéli le a beteget a kemoterápiáról vagy más orvosi terápiáról, mert tudja, hogy erre nincs kompetenciája és joga. Tisztességes természetgyógyász nem kezel aktív onkológiai beteget, hiszen a gyógyszer–gyógynövény kölcsönhatások kiszámíthatatlanok lehetnek. Ahol viszont el tudom képzelni a természetgyógyászat szerepét, az a palliatív szakasz, amikor az orvosi kezeléseik már nem folytathatók, de még nem igényelnek hospice-ellátást a betegek.

– Szerinted miért vonzóbb sok embernek a „csodaszér”, mint a tudományosan alátámasztott, de lassabb és összetettebb megoldás?

– Véleményem szerint ha valaki nagyon szenved, vagy nagyon megijed egy diagnózistól, akkor úgy érzi, hogy minden perc számít. Hajlamosak vagyunk az azonnali eredményeket keresni és minden apró szalmaszálba kapaszkodni. Ráadásul az érzelmi ígéretek, amiket különböző termékek és alternatív kezeléseik adnak, sokkal meggyőzőbbek tudnak lenni, mint a száraz tények és adatok. A helyzetet nehezíti, hogy sokan bizalmatlanok az egészségügyi intézményekkel szemben. Ez különösen a krónikus betegekre igaz, akiknél sokszor csak tüneti kezelés lehetősége áll fenn, oki terápia nem ismert.

– Miért hajlamosak az emberek inkább hinni egy nem szakértő (akár influenszer) bejegyzésének, mint egy tudományos cikknek?

– Szerintem azért, mert a tudományos cikkek a laikusabbak számára nehezen érthetőek, az influenszerek azonban hétköznapi nyelven fogalmazzák meg azokat. Ezenkívül a hiedelmeinket nehéz elengedni. Ha meggyőződésünk az, hogy az égből mérget szórnak ránk, és azzal betegítenek minket, akkor jöhet bármilyen tudományos cikk, úgysem fogjuk elhinni.

– A daganatos betegek sokszor keresnek kapaszkodókat, próbálják kiegészíteni (károsabb esetben he-

Romhány Viktória

lyettesíteni) a kórházi kezeléseket. Milyen táplálkozási tévhitekkel találkozol leggyakrabban ebben a közegetben?

– Én természetgyógyászként elvől nem foglalkozom daganatos betegekkel, de dolgoztam onkológián, és most hospice-osztályon önkénteskedem. Talán a leggyakrabban a ketogén étrenddel, lúgosítással és léböjtkúrákkal találkoztam. A leghajmeresztőbb számomra a nyerskrumplilé-ivás volt. Egy városi legenda szerint egy idős néni ettől gyógyult ki a rákból, ezért többször hallottam már arról, hogy ezzel próbálkoznak a betegek.

– Sokan hisznek abban, hogy a rákot valójában már rég meg tudnánk gyógyítani, csak „nem éri meg” a gyógyszergyáraknak. Te hogyan magyarázod el, miért téves ez a gondolat?

– Szerintem, ha egy gyógyszer-gyártó cég feltalálna univerzálisan a rák ellenszerét, akkor iszonyúan magas profitot termelne, én nem hiszem, hogy ezt kihagynák. Illetve sokan nem értik, hogy valószínűleg sosem lesz olyan, hogy „a rák ellenszere”, de még olyan sem, hogy

„a mellrák ellenszere”, mert különböző daganatoknak egészen más természete van. Nem valószínű, hogy valaha is lesz egy darab tabletta, ami mindegyiket meggyógyítja.

– Mit gondolsz, miért pont az onkológia az egyik olyan terület, ahol a legtöbb összeesküvés-elmélet megjelenik – „az oltások daganatot okoznak”-tól kezdve a „titkolt gyógymódok”-ig?

– Az egyik ok a félelem és a kétségbeesettség. Természeténél fogva az ember nehezen viseli az ismeretlent és a bizonytalant. A daganatos betegségekkel együtt azonban óhatatlanul ezek is megjelennek az emberek életében. Mi, emberek állandóan válaszokat és magyarázatokat keresünk, és nehezen tudjuk elviselni, ha nincsenek. A másik pedig, hogy amikor az egészségün-

a „gyógyító” pusztá kézzel „műtétet” színlel a beteg testén, valójában azonban semmilyen valódi beavatkozás nem történik. Elfogadom, hogy valaki hisz ebben, de ne menjen a konvencionális kezelés rovására, a „pszi-sebész” pedig ne kérjen ezért pénzt.

– Van olyan „divatdiéta” vagy tápanyag, amit kifejezetten veszélyesnek tartasz daganatos betegek számára, még ha természetesnek is tűnik?

– Például a ketogén vagy extrém alacsony szénhidráttartalmú diéta, ami gyors izom- és testsúlyvesztést okozhat, ezzel gyengítve a kezelések tűrőképességét. De ilyen a léböjt is és a carnivo, azaz a húsevő étrend is. Minden olyan étrend vagy módszer veszélyes lehet, ami fogást okoz, mert ha a beteg lefogy, rosszabbul viselheti a kezeléseket.

– Ha egyetlen mondatban kéne üzeni azoknak, akik most is kétségbeesetten keresik a „gyors megoldást”, mit mondanál nekik?

– A krónikus betegségek nem egy nap alatt alakulnak ki, de valószínűleg nem is egy hét vagy egy hónap alatt, éppen ezért lehetetlen elvárni, hogy a gyógyulás is ilyen gyorsan történjen, a testnek idő kell.

Romhány Viktória természetgyógyász, fitoterapeuta, hospice-önkéntes, aki a hormonok, életmód és természetes támogatás hármasmetszetében dolgozik. Népszerű Instagram-oldalán (<https://hormonpont.hu/>, <https://www.instagram.com/romhanyviktoria/>) – amit ajánlok mindenki figyelmébe – a hiteles informálódásra, tévhitcáfolására is hangsúlyt fektet, közérthetően, tudományos források segítségével.

A Hormonpont nevű platform működő tanácsadóként főként a hormonháztartás természetes módon történő támogatására fókuszál, megközelítése abból indul ki, hogy az orvosi diagnózis és a természetes támogatás nem egymás alternatívái, hanem kiegészítői lehetnek.

160 rendelőt szerelnek fel korszerű eszközökkel

Hozzáférhetőbb teszik vidéken az orvosi ellátást

A csecsemőhalandóság visszaszorítása, a vidéki környezetben élő anyák és kisbabáik egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek javítását célozza Az első lépés az egészség irányába program, amit a Mentsétek Meg a Gyermekeket szervezet az OMV Petrom Alapítvány támogatásával bonyolít le az ország több mint harminc megyéjében. Korszerű egészségügyi eszközökkel szerelték fel a vidéki orvosi rendelőket, aminek köszönhetően az érintett közösségekben mintegy 45%-kal több várandós nő kereste fel terhesgondozás céljából a családorvosi rendelőt.

Menyhárt Borbála

Az első lépés az egészség irányába programot a Mentsétek Meg a Gyermekeket Románia szervezet valósítja meg az OMV Petrom Alapítvány finanszírozásával. Ez Románia legátfogóbb beruházása, amely a leendő anyák és újszülöttek egészségének a megőrzését célozza a családorvosi ellátáson keresztül, hátrányos helyzetű vidéki térségekben. Az elmúlt két évben, amióta a program elkezdődött, az ország több mint harminc megyéjében közel 24 ezer anya és több mint 30 ezer 5 év alatti gyermek részesült minőségi egészségügyi szolgáltatásban a közösségben, ahol él (ez 86%-os növekedést jelent a program elején jegyzett helyzetképhez viszonyítva). A vidéki rendelők 1400 orvosi eszközzel lettek felszerelve, többek között hordozható ultrahangkészülékekkel, defibrilátorokkal, magzatvizsgálatra alkalmas Doppler-készülé-

kekkel, pulzoximéterekkel, valamint nőgyógyászati vizsgálóasztalokkal. A két szervezet közös stratégiájának részeként, amely a csecsemőhalandóság csökkentését célozza, Az első lépés az egészség irányába program keretében 2026 végéig 160 családorvosi rendelőt szerelnek fel olyan orvosi eszközökkel, amelyek elsősorban a terhesség nyomon követését, az anya és a gyermek gondozását, valamint az egész közösség ellátását szolgálják. A helyi szintű konzultációk biztosításával a cél az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása.

Az első lépés az egészség irányába című felújított program rendkívül pozitív hatásokat eredményezett az érintett közösségekben, jelentősen javult az anyák és gyermekek egészségi állapotának a nyomon követése a program előtti időszakhoz képest: 45%-kal nőtt azoknak a várandós nőknek a száma, akik a terhesség alatti időszakban orvosi ellenőrzésen vettek részt, közel kétszer annyi terhesgondozási konzultációt végeztek el és számoltak el az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnál.

Ugyanakkor a krónikus betegségekben szenvedő várandós

nők száma, akik felkeresték a családorvost, 2,6-szorosára nőtt, de 83%-kal növekedett a terhes nőknél végzett ultrahangvizsgálatok száma, valamint 80%-kal az országos oltási program részeként beoltott gyerekek száma. Az érintett vidéki közösségekben élő kedvezményezettek 90%-a kapott tanácsadást a táplálkozásról, a gyermekgondozásról és a szülés utáni mentális egészségről.

– Ha közelebb visszük az orvosi ellátást a közösségekhez, gyermekéletek menthetők meg. A terhesgondozási vizsgálatokhoz, ultrahanghoz és védőoltásokhoz való jobb hozzáférés kevesebb szövődményt, kevesebb kockázatos szülést és több valódi esélyt jelent az egészséges életre. A Mentsétek Meg a Gyermekeket szervezet számára min-

den felszerelt rendelő és minden anya, aki időben eljut az orvoshoz, kézzelfogható lépést jelent a romániai csecsemőhalandóság csökkentésében – hangsúlyozza *Gabriela Alexandrescu*, a szervezet ügyvezető elnöke.

Sajnos Romániában a csecsemőhalandóság aránya továbbra is az egyik legmagasabb az Európai Unióban: 6,7‰, jelentős különbség van a városi és vidéki térségek között. A statisztikák szerint évente a romániai szülő nők 10%-a serdülőkorú. 2024-ben az Országos Statisztikai Intézet adatai szerint 586 szülést regisztráltak 15 év alatti lányoknál, és 12.759-et a 15–19 éves korosztályban. A 15 év alatti lányok közül 23-an már a második gyermeküket születték, és egy esetben egy 15 év alatti kiskorú harmadik szülésére is sor került.

A Mentsétek Meg a Gyermekeket szervezet és az OMV Petrom Alapítvány közös programjában részt vevő páciensek 66%-a háztartásbeli, 58%-uknak nincs saját jövedelme, és közel fele csupán általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nagy távolságok és a közlekedési lehetőségek hiánya megnehezíti az orvosi vizsgálatokon való részvételt, különösen a terhesség idején. Mindemelllett a családorvosok átlagéletkora 52 év, és 67%-uk több mint 15 éve praktizál. A felszerelések beszerzése előtt számos rendelő nem rendelkezett például ultrahangkészülékkel, pulzoximéterrel vagy nőgyógyászati vizsgálóasztallal.

Az eddigi tapasztalatok nyomán az érintett közösségekben dolgozó családorvosok 77%-a megerősítette, hogy az egészségügyi szolgáltatások elérhetőbbé váltak a szóban forgó közösségekben, 73%-uk a megelőzést szolgáló konzultációk számának a növekedéséről számolt be, 93%-uk pedig úgy véli, hogy a program közvetlenül hozzájárul a csecsemőhalandóság csökkentéséhez.

Illusztráció

Az idei év első szívatültetése Marosvásárhelyen

Egy 19 éves fiatalember kapott új esélyt az életre

Az idei év első szívatültetését végezték el a napokban a marosvásárhelyi Sürgősségi Szív- és Érendszeri, Transzplantációs Intézetben (IUBCVT). A beavatkozásnak köszönhetően egy 19 éves, Beszterce-Naszód megyéből származó fiatalember kapott új esélyt az életre – jelentette be hétfőn *dr. Horațiu Suci*, a Szív- és Érsebészeti Klinika vezetője.

Vasárnap végezték el az év első szívatültetését a marosvásárhelyi szívtintézetben. A páciens, aki a hét végén új szívet kapott, egy 19 éves, Beszterce megyei fiatal, aki már tavaly október óta a marosvásárhelyi klinikán fekszik, mivel előrehaladott, visszafordíthatatlan szívelégtelenségben szenvedett.

Emiatt december elején egy keringést segítő eszközt ültettek be neki, hogy életben tartsák addig, amíg lehetőség adódott az életmentő transzplantációra.

Az életmentő szív a hét végén a bukaresti Floreasca Sürgősségi Kórházból érkezett, a donor egy 22 éves fiatal, aki közlekedési balesetben vesztette életét.

A marosvásárhelyi szív-ér sebészeti klinika orvoscsoportja vasárnap Bukarestbe utazott, és az esti órákban a szív megérkezett Marosvásárhelyre.

A beavatkozás körülbelül öt órán át tartott, és sikeresen zárult – nyilatkozta hétfőn a sajtónak *dr. Horațiu Suci*. Hangsúlyozta, hogy a műtét elvégzéséhez rendkívüli erőfeszítésre volt szükség, „nem egy szokványos transzplantációról volt szó”, ugyanis az életmentő szervet extrém időjárási viszonyok közepette kellett helikopterrel a fővárosból Marosvásárhelyre szállítani.

– Ez a transzplantáció ismét bebizonyította a marosvásárhelyi, valamint a bukaresti egészségügyi személyzet és a beteg ellátásában részt vevő intézmények közötti rendkívüli összefogást – mutatott rá *dr. Suci*, aki külön kiemelte a pilóta, valamint az egészségügyi szakemberekből álló csapat érdemeit, azt, hogy vállalták, hogy a mostoha időjárás ellenére elrepülnek Bukarestbe, majd vissza a szívvel, hogy megmentsek a fiatal páciens életét. (*menyhárt*)

Fotó: dr. Horațiu Suci Facebook-oldala

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

SÚRÍTETT TEJES RIZSKOCH KÓKUSZTEJJEL, ZABPEHELLYEL ÉS GYÜMÖLCCSEL

20 dkg rizst először négy dl vízben megfőzök, majd hozzáadok három dl kókusztejet és két dl tejet. Hagyom, hogy kicsit hűljön, majd beleütök hat tojást, hozzáadok 12 dkg vaníliás porcukrot és 10 dkg olvasztott vaj. Belekeverek hat dkg zabpelyhet, egy kevés

útifűmaghéjat, és simára keverem egy csomag (kb. 40 g) vaníliás pudingporral. A masszát kivajazott tepsibe öntöm, megszórom két evőkanál darált dióval, meglocsolom két evőkanál juharsziruppal, a tetejére szórok 10 dkg áfonyát és 10 dkg ribizlit. Előmelegített sütőben 180 fokon kb. 35–40 percig sütöm, amíg a teteje szépen megpirul. Kicsit hűlni hagyom, majd tálalom. Pudinggal, fagylalttal, karamellöntettel kínáljuk.

MARHAHÚSOS SZENDVICSKRÉM

30 dkg párolt marhahúst apróra vágok. Megfőzök két krumplit és két tojást, majd hagyom kihűlni. A krumplit és a tojásokat egy tálba teszem, villával összetöröm.

Hozzáadom az apróra vágott hagymát

és a marhahúst, sózom, borsozom ízlés szerint. Belekeverem az egy tojásból készült majonézt és egy evőkanál mascarponét. Villával alaposan összedolgozom, és sokáig keverem, míg krémes állagot kapok. Pirítóssal fogyasztjuk.

TEJSZÍNES CSIRKEPAPRIKÁS BARNÁ CSIPERKEGOMBÁVAL

Egy nagyobb hagymát felaprítok, hozzáadok egy kisebb friss paprikát, kevés olajon megdinsztelem a hagymát, és ráteszem a paprikát. Beleteszem a csirkemellet, falatnyi darabokra vágva. Sózom, borsozom. Megvárom, míg kifehéredik, majd hozzáadom a felszeletelt barna csiperkegombát. Együtt párolom a hússal. Amikor minden megpuhul, felöntöm növényi tejszínnel, és főzöm, amíg besűrűsödik. Nagyon krémes lesz. Megkóstolom, ha kell még egy csipet só vagy bors, kevés fokhagyma-granulátum, akkor még ízlés szerint adok hozzá. Puliszkával az igazi!

CSIRKE-KARFIOL FASÍRT

Először a karfiolt sós vízben puhára főzöm, majd leszűröm, és villával alaposan összetöröm. Hagyom kicsit hűlni. Egy nagy tálba teszek 60 dkg darált csirkemellet, hozzáadom az összetört karfiolt, majd beleütök 5 tojást. Beleteszek 4 evőkanál krumplipelyhet, 5 gerezd zúzott fokhagymát, 10 dkg reszelt parmezánsajtot, és 1 evőkanál finomra vágott diót. Sózom, borsozom ízlés szerint. Az egészet alaposan összedolgozom kézzel, amíg egy jól formázható masszát nem kapok. Ha szükséges, pár percet pihentetem, hogy a krumplipehely megszívja magát. Vizes kézzel fasírtokat formázok. Serpenyőben kevés olajat hevíték, és közepes lángon mindkét oldalukat aranybarnára sütöm. Sütőben is elkészíthető: sütőpapírral bélelt tepsire teszem, 180 fokon kb. 25–30 percig sütöm, félidőben megfordítom. Melegen tálalom, friss salátával vagy joghurtos mártogatóssal. Puha, szaftos és nagyon ízes fasírt lesz belőle. Jó étvágyat kívánok!

Tavaly több mint 138 ezer családon belüli erőszakos esetet jelentettek

Tavaly összesen 138.385 alkalommal volt szükség rendőri intézkedésre családon belüli erőszakos cselekmények miatt. Az esetek közül 67.010 városban, 71.335 vidéken történt – számolt be szombaton a Román Rendőrség.

A közlemény szerint a családon belüli erőszakkal összefüggő büntetőeljárások száma 2025-ben 16,3 százalékkal csökkent az előző évhez képest, 59.345-ről 49.660-ra. Jelentős visszaesést regisztráltak a testi sértések és egyéb erőszakos cselekmények, a fenyegetések, valamint a család elhagyása miatt indult eljárások számában is. To-

vábbra is a bántalmazás és más erőszakos cselekmények teszik ki a bűncselekmények több mint felét.

A rendőrség emlékeztetett, hogy az áldozatok védelmének egyik legfontosabb eszköze az ideiglenes távollattási parancs, amit közvetlen veszély esetén a rendőrök a helyszínen rendelhetnek el.

Tavaly 15.856 ilyen intézkedést hoztak, amelyek közül 5904-et a bíróság távollattartási végzéssé változtatott. Az ideiglenes távollattartási parancsot 1134, a jogerős bírósági végzéseket 6337 esetben szegték meg 2025-ben a gyanúsítottak.

A Belügyminisztérium a tragédiák megelőzése érdekében három hónappal előre hozta az elektronikus felügyeleti rendszer (SIME) országos bevezetését, amely 2024. október 1-jétől működik teljeskörűen.

A rendszer nem lehallgatásra szolgál, hanem riasztást küld, ha az agresszor megszegi a távollattartási szabályokat, vagy megközelíti az áldozatot, lehetővé téve a rendőrség azonnali beavatkozását. Tavaly országsszerte 4860 esetben kötelezték az agresszort elektronikus nyomkövető viselésére.

A rendőrség kiemelte: a múlt évben nem vált gyilkosság áldozatává egyetlen olyan személy sem, aki kérte, hogy a hatóságok kötelezzék az elektronikus nyomkövető viselésére az agresszort.

Tavaly augusztustól további intézkedéseket vezettek be annak érdekében, hogy a rendőrök akkor is figyelemmel kísérik a családon belüli konfliktusokat, ha az áldozat nem kér védelmet a hatóságoktól. Ezek részeként a rendőröknek mind az áldozat, mind az agresszor lakóhelyén rendszeresen ellenőrizniük kell, hogy megoldódott-e a konfliktus. (Agerpres)

Sanitas-vezető:

A 12 órás ügyeleti szolgálatok a civilizált Európában általánosak; nem kell új megoldásokat kitalálnunk

Egyre több orvos utasítja el az ügyeletek vállalását, mert a román egészségügyi rendszerben súlyos túlterhelés, alulfizettség és szervezési anomáliák jellemzik ezt a munkát – jelentette ki a napokban az Agerpresnek a Sanitas szakszervezeti szövetség orvos tagozatának elnöke. Toni Popescu arra hívta fel a figyelmet, hogy míg Európa „civilizált” országaiban 12 órás az ügyelet, Romániában ez akár 30 órára is elnyúlhat.

A szakszervezeti vezető szerint az egyik alapvető probléma az, hogy az ügyelet nem számít bele a ledolgozott munkaidőbe. Így az történik, hogy az orvosok a rendes – 8-tól 14 óráig tartó – műszak után ügyeletbe lépnek, majd másnap reggel kénytelenek folytatni rendes műszakban a munkát, különben elvesztik a jövedelmüket, vagy hétvégén kell ledolgozniuk az órákat. „Ez 30 óra folyamatos munkát jelent: műtétekkel, sürgősségi ellátással, kórtermi konzultációkkal” – magyarázta Toni Popescu, hozzátéve, hogy a tartós kimerültség rontja a koncentrációt, és növeli az orvosi műhibák kockázatát. Feltette a kérdést: „Őn szívesen vizsgálatná magát egy 24–30 órája talpon lévő orvossal?”

A Sanitas tagozati vezetője szerint az elégedetlenséget növeli, hogy az ügyeleti pótlékokat továbbra is a 2018-as bérszint alapján számolják, holott a törvény szerint az összeget az aktuális fizetésekhez kell igazítani. Popescu hangsúlyozta: ez nemcsak az orvosokat érinti, hanem az ápolókat, segédszemélyzetet, műszaki és adminisztratív dolgozókat is. A minisztérium szerint tisztában van a problémával, és vizsgálja a 12 órás ügyelet bevezetését, amelyet a Sanitas már 2023-ban javasolt.

Popescu a gondok között említette a személyzethiányt, különösen a vidéki kórházakban, ahol egy-egy szakorvos több területet kénytelen lefedni, ami szintén növeli az orvosi műhibák kockázatát. Emellett Romániában továbbra sem ismerik el foglalkozási megbetegedésként sem a kiégést (burnout), sem több, a munkavégzéssel összefüggő krónikus betegséget. A szakszervezeti vezető hangsúlyozta: a Sanitas a munkajogi szabályok betartását, a túlórák korrekt kifizetését, a pótlékok aktualizálását és új munkakerő felvételét sürgeti, ellenkező esetben a kórházak működése és a betegek ellátása kerülhet veszélybe. (Agerpres)

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Egy elméleti fizikus háttérzenéje (2.)

Szilágyi Mihály

Arnold Sommerfeld életében a következő nagy állomás Göttingen, az évszázados európai tudomány bástyája volt. Fiatal beosztott lévén, nem kezdhett teljesen önálló életet, de amennyire lehetett, a bőséges munkát szórakozással fűszerezte. Nem tudjuk, kinek írta, hogy „épp most jöttem haza az edzőteremből, vagy pontosabban a sörözőből”. Ezenkívül „egyébként pedig alapvetően vidám életet élek”. A vidámság oka nem más, mint az egyik asztaltárs zongorája, amely mellett sok vidám órát töltött el a társaság, Sommerfeld játékát élvezve.

Édesanyja aggódva olvasta fia őszinte hangvételű leveleit, melyben azt is leírta, mennyire rajongnak érte a professzortársak feleségei. Az erkölcsös életre nevelt fiatalember pedig igyekezett megnyugtatni édesanyját, hogy mindez a rajongás csak annak köszönhető, hogy Göttingenben ő zongoravirtuóz hírnévre tett szert, és mint kiváló társasági zongoristának kijár, körülkedveskedik őt a finomabbnál finomabb hölgyek, akik a férjük mellett csak gyökök és integrálok inycseégein szórakozhattak addig.

Tudomány ide-oda, a legmaradandóbb emlékeket mégis a zenei tudása hozta. Aki annyi „edzőtermi” megpróbáltatás után egy intellektuális társaságba került, ott is briliáns módon megállta a helyét. Az egyik nagy összejövétel alkalmával, melyet a tudóstársak rendeztek, szintén magával ragadó zenei produkcióval rukolt elő: Chopin műveit adta elő olyan természetességgel és könnyedséggel egy hangversenyzongorán, hogy hallgatósága lélegzet-visszafojtva várta a következő művet. Hogy oldódjon a hangulat, ismert dalok következtek. Természetesen Chopin és minden más kotta nélkül ment nála – egy elméleti fizikusról, akinek nem a mindennapi dolga volt, hogy kívülről memorizáljon hosszú zeneműveket. Zenészként tehát lehengerlő sikert aratott, de valamelyik hölgy megszűgta neki, hogy készüljön egy csinos kis pohárköszöntővel is, mert ezzel is meglephetik. Így tehát nem volt Sommerfeld számára meglepetés a felkérés, de annál inkább kapkodták a levegőt a tudóstársak, mert egy

1896-ban feleségével, Johanna Höpfnerrel

könnyed koccintás után gondolkodás nélkül olyan ünnepi köszöntőt rittyentett, hogy egyesek úgy vélekedtek róla, hogy egy bizonyos Klein mellett ő az egyetem legfényesebb csillaga, valamint „jól játszott, és a beszéde sem volt rossz; azt hiszem, megadhatjuk neki a kolokviumot.” Nem mindig elegendő egy szakma biztos tudása, kell valami plusz is, hogy az ember meggyőzze környezetét.

Tudomány és zenélés. Az egyiket feljegyezték a lexikonokban, a másikat az emberek lelkében. Göttingen számára a bőséges tudományos munka mellett a méltóságteljes emberi élet központja is volt. Egyetemi professzorként nem arról áradozott, hogy esténként ismerőseivel egy-egy matematikai tétel gyönyörűségén élvezkedtek volna, vagy egy fizikai kérdés talányát igyekeztek volna megfejteni – amúgy ugyanezt tették a nap tizenvalahány órájában –, hanem egy teljesen más dimenzióban lazítottak. „Játszottam egy Mozart-triót és egy Beethoven-tételt. Emellett hallgattam Webert, Schubertet, Mozartot, Brahms-t – szóval csupa kiváló német társaságban voltam” – ezt szüleinek újságolta. E mondatából is kiderül, voltak még mellette más tudóstársak is, akik zenélni tudtak – nem csak ő volt csodabogár a sok tudós között.

Arnold Sommerfeld érezte, hogy tudásával meg kell hódítania Amerikát is, csak hogy ne hízkesen haladt az angol nyelv elsajátításával. Kíváncsi szüleinek ezt is elújságolta. Amikor az

idő engedte, a tudóstársaság a természetben is megtalálta helyét (valakinek volt kertes háza). A szabad ég alatt sem telt csillagbámuló álmélkodással az idő. Sommerfeld ekkor is remekel, miközben igyekezett angolul is tanulni. „Múlt héten majdnem minden este zenéltem, néha szólóban, néha hegedűvel.” Szóval nemcsak zongorázott, hanem a hegedű is partner volt a kezében. A jelenkor okosai biztos nagyot legyintenek, amikor olvassák e mondatokat, és hozzá is teszik: míg a muzsikát tanulta, egyebet is tehetett volna (micsoda igazság: néha az egyéb egyébre se jó...).

Angolnyelv-tudás birtokában Angliában is tartott tudományos előadásokat. És ami szintén kimaradt a lexikonokból, az is a zene révén maradt örökre emlékezetes. Egy tudományos konferencia után írta feleségének: „Még a golfot is kipróbáltam (Oxfordban), egyszer pedig az asztaliteniszt (Londonban, az indiai diákklubban, Dasanacharyával), és gyakran zongoráztam, például Edinburgh-ban dalokat és gondolkát kísértem (...) Teljesen belóptam magam a teltkarcsú Mrs. Richardson, Charles Galton Darwin szívébe.” No, gondolhatjuk, ez utolsó mondat tigrissé változtatta Sommerfeld feleségét, de jobb lehiggadnunk, mert a feleség ismerte férjét...

Pasadenai látogatásáról írta naplójában – szintén a zenéről: „Az itteni tartózkodásom alatt végigjátszottuk az összes Beethoven- és Schubert-hegedűszonátát. Gyakran zongoráztam azokon a társasági összejöveteleken is, amelyekre sűrűn kapok meghívást” – és ez így hangzik egy matematikus és fizikus tollából idézve. Ha zenéből ennyire felkészült volt, és az csak amolyan mellékes adalék volt az életében, sejthetjük, micsoda alapos tudós lehetett!

Arnold Sommerfeld tudományos publikációit nem ez az írás hivatott összefoglalni és népszerűsíteni. Tény, hogy korának haladó fizikusa volt, aki mindent matematikailag bizonyítható, levezethető folyamatokban igyekezett igazolni. Nem véletlen, hogy Einstein elismerően vélekedett róla.

Kiváló pedagógus volt. Ahelyett, hogy csak a száraz bizonyításoknak élt volna, diákjaival számtalanszor kirándult fizikailag megerőltető túrákon – nehogy azt higgyék az elkényelmesült ifjak, hogy az öreg nem bírja már szusszal, bizony előlépett a tudós mögül a rejtett huszár-

virtus, és tüdő- meg szívpróbára tette az addig agypróbbán nevelkedő fiatalokat. Persze, az ilyen séták sem maradhattak el némi többsimere- retlenes-integrálos és fene tudja, milyen hiányos problémák megoldásai nélkül – csakhogymindent fejben és nem papíron.

Kevésbé ismeri őt a világ, de Arnold Sommerfeld túlszámnyalhatatlan világrekorder: 84-szer jelölték Nobel-díjra, de a díjat egyszer sem kapta meg. Valószínűleg ez a világcúcs megdöntetlen marad egy ideig. A 84 jelölés azt jelenti, 84 témakörben érdemelte volna meg a legnevesebb tudományos elismerést. Valamilyen okból mindig elkaszálták előtte. Gyakran tanítványai kapták meg a díjat, néha ellenségei.

Mi maradt hát emlékül a 84 tudományos újításból? Azok a pillanatok, amikor a zongora előtt ülve olyan emberi elismerést kapott, amit a tudomány nem mindig enged meg az embernek.

Tudományos útjai szerteágazóak voltak. Az egyik este – valamelyik kollégiumban – felkérték, hogy Beethoven-szonátákat zongorázzon. Megtette, és mentette a menthetőt – utólag megírta valakinek, játszottunk egy „elég közszerű hegedűssel”.

Egyik tudományos előadásának a címe, mely 1919-ben jelent meg, Atombau und Spektrallinien (Atommodell és spektrumvonalak). Az előszóban megvillantja zenetörténeti tudását is, amikor a szférák zenéjéről (szférák, gömbök, égitestek) tesz említést. Ez az asztrofizikai gondolatmenet, kezdve Jób könyvétől, majd Püthagorásztól a barokk korig mélyen áthatja a filozófia és tudomány gondolatmenetét. A modern atomfizikában a gömbök vagy szférák vagy atomok is szintén megtalálják a maguk helyét. Egyértelmű, hogy Sommerfeld atomfizikai előadása nem a zenéből táplálkozott, nem az ókori elképzelésekre alapozott, hanem a stilsztika kedvéért összefüggést mutatott a legrégebbi elképzelésektől a zenén át az atomok világáig.

1950-ben még nyilvánosan megjelent Bad Nauheimban egy Max Planck-éremátadó ünnepe- sen. A következő évben banális tragédia érte. 1951. március végén unokaíval sétálgatott, miközben elütötte egy autó. Töréseket és zúzódásokat szenvedett. Nem tűnt végzetesnek a sérülése, de tíz nap múlva hirtelen eszméletét veszítette, és április 26-án meghalt.

Francois de la Rochefoucauld herceg, társasági főszereplő és író egyik aforizmáját idézzük a rejtvény fősoraiban.				1.	HAMISAN IGER, FELREVEZET	TÉLI CSAPADÉK KIÉLEZVE FOGALMAZ	APRÓ	A HIGANY VEGYJELE	GÖRÖG BETŰ	SZINTÉN RANGOS HÖLGY	RÓMAI SZERELEM- ISTEN	C.G.S. GYORSULÁSEGYSÉG	AZ EZÜST VEGYJELE	MAGYAROS DAL	FELTÉVE SOKÁIG EHEŐ MARAD	TISZTÁN, ERŐSEN HANGZIK	GÖRÖG BETŰ	FRANCIA TERÜLET- MÉRTÉK	
				M															T
				SZOLMIZÁ- CIÓS HANG		OROSZ FÉRFINÉV TOJÁS (NÉMET)				BIFLÁZ GYÖR EGYIK FOLYÓJA						TÖRTÉNEL- MI KOZNÉV NÖVÉNYI SZÁL			
				HÁROM (LATIN) ÚJSÁGÍRÓ (JÓB)				OSZTRÁK VIDÉK VÁDAT ELUTASÍT					BÁNYA- JÁRAT NAGY TESTŰ ÁLLAT					SPANYOL AUITÓJEL TOLLAS ÁLLAT	
2.	T	A KONGÓ (FOLYÓ) HONI NEVE	NYELV- BOTLÁS ADÓSSÁGOT MEGAD				ISKOLAI OKTATÓ JELEZ A FOCIBÍRÓ					BALKEZES (NÉP.) SZÉP VITÉZ					MILLI- GRAMM (RÓV.) AZ OLT TESTVÉRE		
BOLTBÓL VÁLÓ						FRANCIA RT. ZOKOG			KALIBER ARRAFELE!		OROSZ IGEN VÍZBE MÁRT			KÖZÉPEN ELSŐ! ...CAPONE (GENGSZTER)		MATEMA- TIKAI (RÓV.) RIZS- SZEMEKE!			
... ARAFAT, MENTŐ- ORVOS					ÓKORI HÁR- MASFOGAT BÁLNAFOG					KESERŐ ANYAGOK (ORVOSI) VÁLYÚ					... MARK (VÉDJEGY) MÓDI				
NEVEZETES					INDUSZTRI- ÁLIS PORTUGÁL VÁROS					KÖTÉST LEVESZ KÉZI MÉRTÉK						PERZSIA MA SZEREZ			
GOTOVAC- OPERA- HÓSE				BESZÉDI! TEGNAP UTÁN		ADY EGYIK ÁLNEVE FÉLELEM!			KÍNAI FOLYÓ HOLNAP ELŐTT				IGEVEGZŐ- DÉS KETTŐZVE: MÁS SZÓVAL			FRANCIA ARANY RUTÉNIUM VEGYJELE			ELŐLEG
MAGAD A HÉLIUM VEGYJELE			MERT RÖVID SZOKNYA				... CALLAS (SZOPRÁN) ÜRI ... (MÓRICZ ZS.)						ÉRME ELŐLAPJA ILLAT					AMPER (RÓV.) LAMARTINE VERSE	
		ÓRLÓÜZEM RAINER MARIA ... (KÖLTŐ)				TÉTOVÁN MOTOZ MEDRET TISZTÍT						SZARVAK ANYAGA HATTYÚ (SHAKESPE- ARE)					AKKOR INDUL! TORONY- IRÁNT		
HÁROM (OROSZ)			AZ ARGON VEGYJELE JAPÁN VÁROS			Q SZÍNÉSZ (RICHARD)			LATIN CSONT HORDÓ LE- HET ILYEN		NÉVELŐ TAROL			TE ÉS Ó LUSTA			GYÓRI SPORTKLUB KERÜL, ADÓDIK		
MEGBÍZHA- TATLAN			ÓGÖRÖG PIAC TÉR ... HUGHES ANG. KÖLTŐ						HÁBORGAT A RONTÁS ISTENNŐJE (GÖRÖG)						KÁRTYA- LETÉT KIRÁLY (FRANCIA)				
ANGOL IRÓNÓ (GEORGE)						ERKÖLCS- TAN LÁM				IDEGEN FÉRFINÉV TEKER EKE NÉLKÜL!						SZIKLA- DARAB A TELLÜR VEGYJELE		TONNA (RÓV.) PÁRT!	
			NOTESZBE JEGYZŐ KILO (RÓV.)					AZON A HELYEN EZT!						TERÍTÉK RÉSZÉ BERAK!					
TINTA (ANGOL)	N																		L.N.J.

Nem bírt Izlanddal a magyar csapat

A magyar kézilabda-válogatott pont nélkül jut tovább az Európa-bajnokság középdöntőjébe, mivel a csoportkör utolsó fordulójában, kedden Kristianstadban 24-23-ra vereséget szenvedett Izlandtól.

Bóka Bendegúz (b) és az izlandi kapus, Viktor Gíslí Hallgrímsson, a dán-norvég-svéd közös rendezésű férfi kézilabda-Európa-bajnokság F csoportjának utolsó fordulójában játszott Magyarország – Izland mérkőzésen a svédországi Kristianstad Arénában 2026. január 20-án.

Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

Chema Rodríguez együttese a torna elején magabiztos győzelmekkel alapozta meg továbbjutását, pénteken Lengyelországot 29-21-re, vasárnap Olaszországot 32-26-ra verte, így Izlandhoz hasonlóan már két forduló után biztosította helyét a legjobb tizenkettő között. A csoportelsőség és az esetlegesen továbbvitt pontok sorsa azonban a keddi összecsapáson dőlt el.

A mérkőzés elején jól védekeztek a magyarok, és bár több lövést is elrontottak, hat perc után 3-2-re vezettek. A 14. percben már kétgólos volt az előny, ezt követően azonban egy 3-0-s izlandi sorozat megfordította a meccset. A játék képe kiegyenlített maradt, a cserék után ugyan csökkent a magyar hatékonyság, de Imre Bence két remek találata és Bodó Richárd utolsó másodperces gólja 14-14-es döntetlent eredményezett a szünetre.

A címvédő PSG és a City is kikapott a BL-ben

Meglepetés született a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakaszának hetedik fordulójában: a Manchester City 3–1-re kikapott Norvégiában a Bodö/Glimt otthonában. A házigazdák már az első félidő közepén eldöntötték a mérkőzést, amikor Kasper Høgh két

perc alatt duplázott, miközben az angol bajnok hiába birtokolta többet a labdát. A fordulás után Jens Hauge látványos távoli találata tovább növelte az előnyt, Rayan Cherki gyors szépítése pedig nem hozott fordulatot, különösen úgy, hogy Rodri egy percen belül két

sárga lapot kapott, így a City hosszú időre emberhátrányba került. A Bodö/Glimt ezzel megszerezte első győzelmét a sorozatban, míg az angol csapat másodsor kapott ki az alapszakaszban.

A játéknap rangadóján a Real Madrid 6–1-re kiűtötte a Monacót,

Kylian Mbappé két gólt szerzett, Vinícius Júnior pedig egy találat mellett két gólpasszt adott. Az Arsenal továbbra is hibátlan, az Internazionale otthonában aratott 3–1-es győzelmet, míg a címvédő Paris

Saint-Germain vereséget szenvedett a Sporting vendégeként. A Napoli döntetlent játszott Koppenhágában, az Ajax pedig Villarrealban fordítva életben tartotta továbbjutási esélyeit.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, 7. forduló: Bodö/Glimt – Manchester City 3-1, Real Madrid – AS Monaco 6-1, Internazionale – Arsenal 1-3, Villarreal – Ajax Amsterdam 1-2, Tottenham Hotspur – Borussia Dortmund 2-0, Sporting Lisszabon – Paris Saint-Germain 2-1, Olimpiakosz – Bayer Leverkusen 2-0, FC Koppenhága – SSC Napoli 1-1, Kairat Almati – Club Brugge 1-4.

Meglehet a hely az első nyolc között a Fradinak

Győzelem esetén elérhető közelségbe kerül a nyolcaddöntő a Ferencváros számára, amely ma este a görög Panathinaikoszt fogadja a Groupama Arénában a labdarúgó-Európa-liga alapszakaszának 7. fordulójában. Az FTC hat forduló után veretlen, négy győzelemmel és két döntetlennel áll, és egy újabb sikerrel szinte biztosan az első nyolcban végezne, így kihagyná a februári rájátszást. A téli szünetben jelentősen átalakult Robbie Keane együttese, távozott a gólkirályjelölt Varga Barnabás és Tóth Alex is, miközben új támadók érkeztek a keretbe. A Rafael Benítez vezette Panathinaikosz javuló formát mutat, de legutóbb súlyos bajnoki vereséget szenvedett, a 22 órakor kezdődő mérkőzést az M4 Sport, a DigiSport 4 és a Prima Sport 4 élőben közvetíti.

Zágrábban vendégszerepel az FCSB

Megújult összetételben lép pályára az FCSB ma este 10 órakor a Dinamo Zágráb otthonában (TV: DigiSport 1, Prima Sport 1) a labdarúgó Európa-liga 7. fordulójában, az év első tétmérkőzésén, a CFC Argeş vendégeként elszenvedett 1-0-s vereség kezdőjéhez képest. Várakozások szerint visszatér Radunović a bal oldalra, a védelem közepén Dawa és Graovac játszik majd, míg a középpályán Lixandru kap szerepet Vlad Chiricheş helyett. A csapathoz a karácsonyi szünetben érkezett Andre Duarte és Ofri Aradot egyelőre nem nevezhetik az Európa-ligában.

A fővárosi alakulat a Feyenoord elleni drámai 4-3-as sikerével életben tartotta a továbbjutási reményeit, ám a számítások szerint a román bajnoknak legalább négy pontra van szüksége az utolsó két mérkőzésen az egyenes ági folytatáshoz. Az FCSB hat forduló után hat ponttal a 27. helyen áll, egy pontra a még továbbjutást érő 24. pozíciótól.

Ötméteres dráma után Eb-elődöntős a magyar válogatott

Hatalmas csatában, ötméteresek után bejutott a legjobb négy közé a magyar vízilabda-válogatott a belgrádi Európa-bajnokságon: Varga Zsolt csapata kedden a középdöntő zárófordulójában 15-14-re legyőzte a címvédő és világbajnok Spanyolországot, ezzel bebiztosította elődöntős szereplését.

A mérkőzés hőse egyértelműen Vogel Soma volt, aki a rendes játékidőben és az ötméterespárbaj során is kulcsszerepet játszott, összesen négy büntetőt hárítva. A magyar kapus teljesítménye döntőnek bizonyult a rendkívül feszült, végletekig kiélezett találkozón.

A siker statisztikai értelemben is különleges: a két együttes az Európa-bajnokságok történetében immár 21. alkalommal találkozott, és a spanyol válogatott továbbra sem tudta legyőzni a magyarokat. A rivális 2018 óta – az olimpiai tornákat leszámítva – minden világversenyen dobogóra állt, ez a sorozat szakadt meg most Belgrádban.

A mérkőzés gyászszünettel kezdődött a spanyolországi vonatbaleset áldozatainak emlékére, majd a vízben is hamar nagy intenzitású küzdelem bontakozott ki. A magyarok szereztek meg a vezetést, a spanyolok azonban rendre válaszolni tudtak, így egyik csapat sem tudott tartósan ellépní. A

negyedek során felváltva estek a gólok, Vogel több bravúrral is életben tartotta a magyar reményeket, miközben elől Manhercz Krisztián, Nagy Ákos és társai fontos találatokkal tartották a lépést az esélyesebbnek tartott ellenféllel.

A rendes játékidő 11-11-es döntetlennel zárult, miután a spanyolok az utolsó másodpercekben egyenlíteni tudtak, így következhetek az ötméteresek. A párbajban Vogel Soma újra

főszereplővé lépett elő: két spanyol kísérletet is kivédett, miközben a magyar lövők – köztük Manhercz, Vigvári Vendel, Nagy Ádám és végül Fekete Gergő – magabiztosan értékesítették lehetőségeiket. Fekete találata zárta le végleg a párharcot, amely hatalmas magyar ünneplést hozott a Belgrade Arenában.

A magyar válogatott ellenfele az elődöntőben a görög csapat lesz pénteken.

Vogel Soma kapus (b) és Tátrai Dávid (j), valamint a spanyol Alberto Munarriz a belgrádi férfi vízilabda-Európa-bajnokság középdöntőjének E csoportjában játszott Spanyolország – Magyarország mérkőzésen a Belgrade Arenában 2026. január 20-án.

Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

Európai focikörkép

** Angol Premier Liga, 22. forduló:* Sunderland AFC – Crystal Palace 2-1, Aston Villa – Everton 0-1, Brighton & Hove Albion – Bournemouth 1-1, Chelsea – Brentford 2-0, Liverpool – Burnley 1-1, Leeds United – Fulham 1-0, Manchester United – Manchester City 2-0, Nottingham Forest – Arsenal 0-0, Tottenham – West Ham United 1-2, Wolverhampton – Newcastle United 0-0. *Az élcsoport:* 1. Arsenal 50 pont, 2. Manchester City 43, 3. Aston Villa 43.

** Spanyol La Liga, 20. forduló:* Betis – Villarreal 2-0, Celta Vigo – Rayo Vallecano 3-0, Elche – Sevilla 2-2, Espanyol – Girona 0-2, Getafe – Valencia 0-1, Osasuna – Real Oviedo 3-2, Atlético Madrid – Alavés 1-0, Real Sociedad – FC Barcelona 2-1, Real Madrid – Levante 2-0, Mallorca – Athletic Club Bilbao 3-2. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 49 pont, 2. Real Madrid 48, 3. Villareal 41, 4. Atlético Madrid 41.

** Olasz Serie A, 21. forduló:* AC Milan – Lecce 1-0, Cagliari – Juventus 1-0, Bologna – Fiorentina 1-2, Torino – AS Roma 0-2, Lazio – Como 0-3, Parma – Genoa 0-0, Pisa – Atalanta 1-1, Napoli – Sassuolo 1-0, Udinese – Inter 0-1, Cremonese – Hellas Verona 0-0. *Az élcsoport:* 1. Inter 49 pont, 2. AC Milan 46, 3. Napoli 43.

** Német Bundesliga, 17. forduló:* RB Lipcse – Freiburg 2-0, Wolfsburg – St. Pauli 2-1, Augsburg – Union Berlin 1-1, Hoffenheim – Mönchengladbach 5-1, 1. FC Köln – Bayern München 1-3; *18. forduló:* RB Lipcse – Bayern München 1-5, Werder Bremen – Eintracht Frankfurt 3-3, Hoffenheim – Bayer Leverkusen 1-0, Augsburg – Freiburg 2-2, 1. FC Köln – Mainz 2-1, Hamburger SV – Mönchengladbach 0-0, VfB Stuttgart – Union Berlin 1-1, Borussia Dortmund – St. Pauli 3-2, Wolfsburg – Heidenheim 1-1. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 50 pont, 2. Borussia Dortmund 39, 3. Hoffenheim 33, 4. VfB Stuttgart 33.

** Francia Ligue 1, 18. forduló:* AS Monaco – Lorient 1-3, Nantes – Paris FC 1-2, Toulouse – Nice 5-1, Lyon – Brest 2-1, Paris St. Germain – Lille 3-0, Strasbourg – Metz 2-1, Lens – Auxerre 1-0, Angers – Olympique Marseille 2-5, Stade Rennes – Le Havre 1-1. *Az élcsoport:* 1. Lens 43 pont, 2. Paris St. Germain 42, 3. Olympique Marseille 35.

Segítség vagy függőség érkezik Magyarországról?

Egyre mélyülő egyenlőtlenségek

A közeledő magyarországi választások nemcsak a szomszédos ország lakosságát, hanem az erdélyi magyarságot is megosztják, még akkor is, ha a romániai magyar kisebbség köreiből leadott szavazatok túlnyomó többségét az elmúlt években a Fidesz-KDNP zsebelte be. Azonban a magyarországi kampány átszűrődése miatt mintha nem is foglalkoznánk azokkal a kérdésekkel, amelyek sokkal jobban meghatározzák a mi mindennapjainkat. A társadalmi viszonyok, az egyenlőtlenségek, a polarizáció és a szélsőséges megnyilvánulások erősödése, illetve kitörése a verbális térből – ezekre és a párbeszéd fontosságára is fel akarja hívni a figyelmet az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom, amelynek több tagja a hétvégén egy székelyföldi turnét tartott Székelyudvarhely, Csíkszereda és Sepsiszentgyörgy érintésével, de arra is ígéretet kapunk tőlük, hogy Marosvásárhelyre is el fognak látogatni.

Nagy-Bodó Szilárd

Mi is az az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom?

Az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalmat azok az emberek alkotják, akik szerint újra kell gondolni azokat a társadalmi viszonyokat, amelyek az erdélyi magyarságra nehezdednek, valamint újra kell értelmezni a kapcsolatunkat a magyarországi magyarsággal és a romániai többségi társadalommal, újfajta hidakat képezve. Az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom hivatalosan május 18-án mutatkozott be Kolozsváron, de egyre többen csatlakoznak be Erdély minden részéről.

„Fontosnak tartjuk, hogy olyan társadalmi kérdésekről folytassunk párbeszédet, mint például a környezetvédelem, az oktatás és a sajtó helyzete vagy éppen a nők elleni erőszak” – sorolta *Marton Attila*, az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom egyik alapítója, aki úgy vélekedett lapunknak a csíkszeredai eseményt követően, hogy ezek a témák hátterbe szorultak az erdélyi köztérben, valamint tetten érhető a látóköri bizonyos értelemben vett szűkülése, ami egyértelműen nem válik az erdélyi magyarság javára. Az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom azért küzd, hogy visszatérjen a párbeszéd, különböző kutatások készüljenek, amelyek rávilágítanak egy-egy fontos társadalmi kérdés részleteire. A hétvégi székelyföldi események alkalmával egy szociológiai kutatást mutattak be arra vonatkozóan, hogy hogyan érkeznek a magyarországi pénzek Erdélybe.

Marton Attila azt is elmondta, hogy egyre többen érzékelik a mozgalom által felvállalt problémákat, az a tény pedig, hogy eddig mintegy 80 ember csatlakozott a mozgalomhoz, mutatja, hogy van nyitás, érdeklődés ezen kérdések iránt. Ugyanakkor az is érződik, hogy van egy polarizáció a társadalomban, amit a politikai pártok nem tudnak kezelni. Az erdélyi magyar társadalom esetében is megfigyelhető egy egyre nacionalistább, zárkózottabb gondolkodó réteg, amelyik minden ellen lázad, csak lázadhaszon, emelte ki a mozgalom egyik alapítója. A radikalizálódás mind a magyar, mind a román társadalmat érinti, ezzel párhuzamosan pedig látszik a szélsőségek erősödése. Erre a helyzetre nehéz megoldást kínálni, látjuk, hogy a romániai – demokratikus – pártok és az RMDSZ sem tudja kezelni a helyzetet, azonban a párbeszéd biztosan nem ront a helyzeten, a párbeszéd

része a megoldásnak, vélekedett Marton Attila, aki azt is hozzátette, hogy meglátása szerint kommunikálni kellene hasonszórú, hasonlóan gondolkodó román emberekkel is.

Szóba került a sajtó helyzete is, ennek kapcsán Marton elmondta, hogy nagyon sajnálatosnak látja,

érkező támogatások képezték. Ezek kapcsán megtudtuk *Kiss Tamás* szociológustól, a mozgalom egyik alapítójától, hogy 2020-ban jött a legtöbb támogatás Magyarországról, akkor ez a magyarországi államháztartási költségvetés 0,98%-át tette ki. 2020 után csökkent a támogatás összege és aránya is.

A támogatáspolitikának két nagy pillére van. Egyrészt vannak a BGA Zrt.-n keresztül történő intézményes támogatások. A 2010 és 2020 közötti periódusban a legfőbb kedvezményezettje ennek a református egyház volt, amely elsősorban épíltetvést, felújításra és építkezésre költötte a pénzt. De szintén jelentős részt tettek ki az intézményi támogatásokból a sport- és oktatási célú támogatások. A másik pillért, amely 2018 után erősödött fel, a nagy volumenű gazdasági támogatások alkotják, azaz a több

tegye a kedvezményezettek listáját, mondta a szociológus.

Mi lesz a pénzzel egy esetleges kormányváltás esetén?

A pénzcseppek nem fognak elárvulni, ez az ellenzéki programban sem szerepel, nyomatékostotta Kiss Tamás, aki arra is rámutatott, hogy a támogatások volumene már csökkent, ez már megtörtént. Ez pedig azt is jelenti, hogy a romániai magyar intézményrendszer és a politikai elit számára megnövekedett a romániai és EU-s források jelentősége. Ez már látszik a gyakorlatban, ugyanis a székelyföldi önkormányzatok fejlesztései nem magyarországi, hanem romániai és európai pénzekből valósulnak meg.

Továbbá azt is tudatosítani kell az emberekben, hogy nem Magyar-

Az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom csíkszeredai eseménye

Fotó: N.B.Sz.

hogy a román sajtó nem veszi át a magyar sajtóból az anyagokat, legalábbis azokat, amelyek a román társadalmat is érdekelhetnék, amiatt pedig, hogy nem történik meg az átvétel, nem kerülnek be a román közbeszédbe a magyarokat is érintő témák.

A polarizációval és a szélsőségek erősödésével felmerül az a kérdés is, hogy a szélsőjobb hatalomátvétele esetén nemzetbiztonsági kockázat lesz-e a romániai magyar kisebbség. Ennek kapcsán Marton Attila úgy vélekedett, hogy az Európai Unióban jelen állás szerint nem kell ettől tartani, viszont egy teljesen más valóságban élünk – magyarok és románok egyaránt –, ha a szélsőjobboldal átvonná a hatalmat. Továbbá reményét fejezte ki, hogy a 2028-as választásokig ezek a lufik valahogy kipukkadnak.

Átlátható és át nem látható pénzek Magyarországról

Az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom székelyföldi turnéjának központi elemét a Magyarországról

millió eurós kifizetések, melyek gazdasági szereplőkhöz jutnak.

Ez eddig még jól is hangozhat, csakhogy következik a „de”-k. Ugyanis a támogatási rendszernek van átlátható és átláthatatlan része, teljes kép nem állítható össze. Azt lehet tudni, hogy mennyi pénz ment ki a magyarországi minisztériumoktól és állami intézményektől a kedvezményezettek felé, viszont támogatói oldalról nem lehet teljes képet felrajzolni, mutatott rá Kiss Tamás, hozzátéve, hogy a BGA-nak az egyéni támogatásai nem nyilvános pályázatként jelennek meg, az ezekről való döntéseket meg lehet találni a BGA weboldalán, de a gazdasági támogatásokról, amiket a Pro Economica Alapítvány folyósít, nincs ilyen jellegű statisztika. A Külgügyminisztériumra, amely folyósítja ezeket az összegeket, érvényes az átláthatóságra és az adatszolgáltatásra vonatkozó törvény, de ez az intézmény csak annyit közöl, hogy mennyit utal a Pro Economicának, amelyet viszont nem kötelez a törvény, hogy közzé-

országról tartották fenn eddig sem a romániai magyar intézményeket, hanem romániai – önkormányzati és állami – forrásokból, a magyarországi források aránya a 10%-ot sem érte el soha, de lehet közelebb van az 5%-hoz, emelte ki a szociológus, aki konkrét példaként azt is elmondta, hogy Romániában 900 iskolában zajlik magyar nyelvű oktatás, a magyarországi támogatások pedig 10–20, jellemzően elit és egyházi iskolában csapódnak le, ezzel nem mellelleg tovább mélyítve az amúgy is erőteljesen jelen lévő egyenlőtlenségeket. Ebből is látszik, hogy nem Budapestről tartják fenn az intézményrendszert, nem a magyar kormányknak köszönhetően működnek az iskolák, kórházak vagy éppenséggel történnek az aszfaltozások.

Az egyenlőtlenségek a pénzeloszlásban is megjelennek, hiszen míg Kolozsvár esetében egy lakosra több mint 8000 euró jutott, Csíkszeredában több mint 2000, addig Marosvásárhelyen például csak 218, a vidék pedig a támogatások keve-

sebb mint 5%-át kapta meg, miközben az erdélyi magyarság több mint fele vidéken él, ha ehhez hozzáadjuk a kisvárosokat is, akkor az arány már kétharmad, emelte ki Kiss Tamás, aki arra is rámutatott, hogy a támogatást nem a lakosok kapják, hanem az intézmények. Kolozsvár pedig számos országos intézményrendszer központja, ezért van ez a torzítás, de ha ezt a torzítást leszámítjuk, akkor is túlmutat a magyarság arányán a kincses városba érkező támogatás. A másik hatalmi és erőközpont Csíkszereda, ezért szerepel a lista második helyén.

Egyenlőtlenségek és átcsábítások

A magyar kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy azt a humánerőforrást, amire szüksége van, át tudja csábítani, fogalmazott *Kiss Anna*, a Miközöd YouTube-csatorna alapító főszerkesztője, az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom egyik alapítója, ezzel kiemelve az elitképzést, amit az MCC folytat Erdélyben, vagy a különböző sportklubok tevékenységét. Ezeken a helyeken, ha valaki nagyon jól teljesít, lehetőségeket fognak neki felkínálni Magyarországon. Természetesen nem megy el mindenki, de vannak törekvések az átcsábításra, amelynek következtében az erdélyi magyarság lesz szegényebb, húzta alá Kiss Anna.

A Mathias Corvinus Collegium kapcsán szóba került a kolozsvári bentlakás is, amelyben az elitképző válogatott diákjai ingyen lakhatnak. Mindezt egy olyan városban, amely hírhedt az ingatlanárakról és a lakbérékről. Ugyanakkor ez nem menti fel az MCC-t, sokkal inkább fel kell tenni azokat a kérdéseket, hogy miért nincs elég bentlakás, miért nem figyel a bérlői piac szabályozására Kolozsvár, és miért engedi, hogy az ingatlantulajdonosok kizsákmányolják a székelyföldi, partiumi családokat az óriási bérleti díjakkal, sorolta a Miközöd YouTube-csatorna alapító főszerkesztője, aki az oktatás kapcsán elmondta, hogy egy klaszterizálódási folyamatnak vagyunk a tanúi.

Az azonos gazdasági háttérrel rendelkező diákok egy iskolába fognak járni, ez pedig nagyon komoly törésvonalakat eredményez, nyomatékostotta Kiss Anna, aki arra is rámutatott, hogy Bukarestben 10 év alatt 10%-kal nőtt a magániskolába járó diákok aránya. Ez Erdélyben is történik, csak nem gazdasági mechanizmusok alapján, hanem többek között az MCC által, a magyar állami támogatások révén. Kiss Anna szerint az amúgy is egyenlőtlen oktatási rendszerre erősít rá a magyar állam az elitiskolák támogatása révén, és erre jön még egy szint: az MCC, amely kapcsán ne legyenek illúzióink – még az ingyenes bentlakás miatt sem –, mert ezt a rendszert nem tudjuk a javunkra formálni.

Az egyenlőtlenségek sorából nem lehet kihagyni a szavazást sem, hiszen nem ugyanúgy szavaz egy erdélyi magyar, mint mondjuk egy amerikai magyar. Míg nálunk levél-szavazatok vannak, addig az Egyesült Államokban akár több száz kilométert is utazni kell egy külképviseletre, hogy valaki leadhassa a szavazatát. Ez a rendszer pedig további feszültségeket szül, ezeket a különbségeket is ki kellene egyenlíteni.

Tűz az oláhkocsárdi gáznyomás-szabályozó állomáson

A dicsőszentmártoni tűzoltókat január 20-án, kedden délután Oláhkocsárdra irányították, ahol egy földgáz-szabályozó és -mérőállomáson keletkezett tűz. A helyszínre két tűzoltóautó és egy SMURD elsősegélynyújtó csapat érkezett. A tűzben egy személy az arcán és felső végtagjain szenvedett égési sérüléseket. A tűzoltók a tüzet eloltották, a berendezést lehűtötték, a gázszolgáltató elzárta a gázellátást, nem állt fenn különösebb veszély – tájékoztatót a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (szer)

Fotó: ISU

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK tetőjavítást, bádogosmunkát, festést. Tel. 0746-934-068. (27441)

VÁLLALUNK sürgős munkákat, kinti-benti meszelést, tetőjavítást, balkonjavítást, -felújítást, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát, ház-/apartmanfelújítást, polisztirolos szigetelést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Zoli, tel. 0746-381-939. (27474)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, cserép-, lemeztető-készítést, pinceszigetelést, hőszigetelést, szobafestést, szeméthordást, padlásszigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0742-344-119, Emil. (sz.)

VÁLLALUNK építkezést, tetőborítást, -javítást, bádogosmunkát, csatornajavítást, bármilyen munkálatot, van saját anyagunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-458-990. (27481)

MEGEMLÉKEZÉS

Elfelejteti téged nem lehet, te voltál a jóság és szeretet. Legyen csendes álmod, találj odafent megnyugvást és örök boldogságot.
Soha el nem múló szeretettel emlékezünk január 22-én
KISS SZABOLCSRA
halálának első évfordulóján.
Emlékét őrzik szerető szülei,
testvére családjával együtt. (27501-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, nagytata, após, rokon, jó barát és szomszéd,
KAPÁS JENŐ
szerető, övéiért rajongó szíve 88 éves korában, január 19-én megszűnt dobogni.
Drága halottunk megpihent testét 2026. január 23-án, pénteken 14 órakor a marosvásárhelyi református temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni.
Emléked szívünkben tovább él.
A gyászoló család. (-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, nagymama, dédnagymama, szomszéd,
özv. **GOMBOS MARGIT**
szül. **SZŐCS MARGIT**
életének 93. évében türelemmel viselt betegség után örökre megpihent.
Drága halottunkat január 22-én, csütörtökön 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a református temetőben, római katolikus szertartás szerint.
Búcsúzík tőle lánya, unokái és dédunokái. (27515-I)

Maros Megyei Tanács
Regionális Fejlesztési és Projektmegvalósítási Osztály

HIRDETÉS

A Maros Megyei Tanács értesíti az érdeklődő nyilvánosságot a 2023.10.12./269. számú építési engedély megszerzéséről, amelyet Marosvásárhely polgármestere adott ki a Maros Megyei Tanács adminisztratív épületének energetikai felújítását célzó építési munkálatok elvégzésére. A munkálatok 2025.05.27-én megkezdődtek. A projekt az épület hőszigetelését, a külső nyílászárók cseréjét, hőszivattyúk telepítését, hűtő-fűtő rendszer kialakítását, valamint külső lift építését irányozza elő.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán-Tibor
megyemenedzser

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	- központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Rendőrség - 0265/202-305	• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- 0265/312 436	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	- 0265/250-120	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- 0265/263 351	- 0265/215-119 - 0744-282-710
• Prefektúra - 0265/266-801	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Dora Optics - 0733-553-976	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	- 0733-553-976	- koszorúk - 0745-606-269
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404	- halottszállítás - 0758-047-604
	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929	
	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928	
	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es telefonon.

200 ÉV MAGYAR MUZSIKÁJA

MAGYAR KULTÚRA NAPJA – ÜNNEPI KONCERT

BALÁZS JÁNOS

Kossuth-díjas zongoraművész

2026.
JANUÁR 25.
18:00 ÓRA

MAROSVÁSÁRHELY
KULTÚRPALOTA

A belépődíj ára 30 lej
Jegyek korlátozott számban kaphatók a Kultúrpalota jegypénztárában.
A jegybevételt jótékony célra fordítjuk.

MAGYARORSZÁG FŐKÖZVÉLÁSA
CONSTITUȚIA JUDEȚULUI MUREȘ
MAROS MEGYEI TANÁCS
KULTÚRPALOTA

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

 Szemészet	 Gasztroenterológia
 Kardiológia	 Fül-orr-gégészet
 Érsebészet	 Tüdőgyógyászat
 Plasztikai sebészet	

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro 0771 195 340

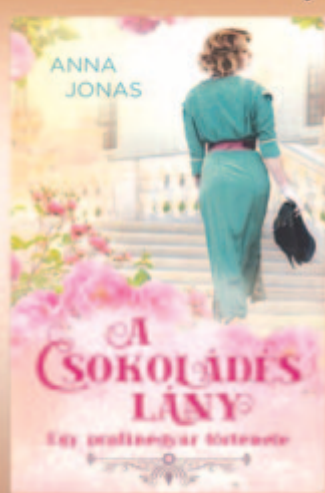
CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Anna Jonas
A csokoládés lány

Han Kang
Görög leckék

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15. szám